

SLOVENSKI NAROD

'zhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerat do 30 peti vrt & Din 2.-, do 100 vrt & Din 2.50, od 100 do 300 vrt & Din 3.-, večji inzerati peti vrt & Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tuzemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knačjeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 121.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

DRUŠTVO NARODOV NAJ ODLOČI

Ker so vse posredovalne akcije ostale brezuspešne, se bo moralo z italijansko- abesinskim sporom baviti Društvo narodov

London, 19. julija. d. Anglija se je glede na abesinsko afero očividno udala in kakor kaže, ne namerava več započeti nikake akcije za mirno likvidacijo italijansko- abesinskega spora. V spodnji zbornici sta včeraj zunanji minister Hoare in kolonijalni minister Malcolm MacDonald podala zanimive izjave, ki potrjujejo to splošno sodbo angleških političnih krogov. Zunanji minister je poudaril, da bo svet Društva narodov na svojem prihodnjem zasedanju razpravljal o abesinski zahtevi, da se imenuje nevtralna komisija v svrhu novih pogajanj za likvidacijo abesinskega spora. Anglija bo v Zenevi tudi takrat zastopala minister Eden. Minister Malcolm MacDonald pa je povdaril, da so bila glede na poostreni spor med Italijo in Abesinijo reorganizirane vse angleške sile v Keniji. Angleška vlada za enkrat še ni izdala nikakih odredb v svrhu ojačitve angleške vojske v vzhodni Afriki, ker to trenutno še ni bilo potrebno.

Angleški listi poročajo o zanimivem diplomatskem nesporazumu, ki je nastal med Italijo in Japonijo. Agencije Stefani je objavila poročilo, da je Mussolini sprejel japonskega poslanika v Rimu, ki bi mu naj bil izjavil, da Japonska nima nikakega namena vmešavati se v italijansko- abesinski spor, ker Japonska nima nikakih političnih interesov v Abesiniji. Snopi so pa v Tokio po radiu demantirali vsebino te vestipredvsem pa japonskemu poslaniku prislopieno izjavo, da Japonska nima nikakega namena intervenirati v Abesiniji. Japonsko zunanje ministrstvo je poudarilo v svojem demantiju, da si take izjave japonskega poslanika glede na kritični položaj v Abesiniji sploh ni moglo misliti. Pač pa je res, da Japonska politično ni sodelovala v italijansko- abesinskem sporu. Po sodbi angleških listov so Japonci s tem očividno hoteli poudariti, da si pridržujejo pravico tudi v bodoče zalagati Abesinijo z orožjem,

čeprav politično niso angažirani. S tem so že v naprej zavrnili morebitno italijansko akcijo pri njihovih tovarnah orožja in streliva, s kakršno so Italijani pri raznih evropskih tovarnah dosegli, da so ukinile svoje dobave orožja in streliva Abesiniji.

Kaj ponuja Abesinija

London, 19. julija. AA. Abesinski cesar je dal »Timesu« izjavo, v kateri pojasnjuje svoje stališče v italijansko-abesinskem sporu. Glede železnice, ki naj bi vezala Eritrejo in Somalijsko, ni bil stavljen Abesiniji je noben predlog. Na vsak način pa bi bilo težko urediti podrobnosti takega načrta. V teritorialnem ozirju bi bil abesinski cesar za enostavno zamenjavo ozemelj. Abesinija bi rada imela pristanišče, n. pr. pristanišče v Zeidili, kar ji je bilo svojčas ponujeno. Za to pristanišče bi dala del svoje pokrajine Ogađen. Nikoli pa Abesinija ne bi mogla odstopiti svojih severnih pokrajin. Cesarjeva je ob koncu naglasil: Če bodo italijanske čete prekršile mejo, jih bom takoj napadel. Obenem bom apeliral na Društvo narodov.

In kaj hoče Italija

Rim, 19. julija. AA. Glede izjave abesinskega cesarja, da bi bil pripravljen odstopiti pokrajino Ogađen, naglašajo italijanski krogi, da je Mussolini že ministru Edenu dokaj odločno izjavil, da Italija odklanja dele te pokrajine, ker so za kolonizacijo neprimerni. Prav tako bi morala Italija odkloniti gradnjo železniške proge skozi Abesinijo zaradi zveze med Somalijsko in Eritrejo, če bi Italija ne dobila uprave nad ozemljem ob tej železniški progi.

Italija kupuje ladje

Atene, 19. julija. g. V krogih parobrodskih družb se zatrjuje, da je začela italijanska vlada z grškimi ladjedelnici pogajanja za nakup desetih velikih parnikov, ki bi jih uporabila za prevoz med Italijo in vzhodno Afriko. 11.000-tonski parnik »Edison« je Italija baje že kupila. Kakor mislijo, gre večinoma za ladje, ki jih zaradi krize morali vzeti iz obrata.

Debata o suženjstvu

London, 18. julija. AA. V izjavi, ki jo je dal cesar Selassie tujim novinarjem, se je dotaknil tudi vprašanja suženjstva v Abesiniji in povdaril, da se nikakor ne boji italijanskih groženj, da bo Italija sprožila to vprašanje pri Društvu narodov. Lahko mu bo odgovorili, da suženjstvo ni omejeno samo na Abesinijo, marveč prekupejujejo s suženji tudi drugod v Afriki, pa celo v Somalijski in Eritreji. Italijani sami so morali priznati to dejstvo, ki je že dolgo znano tudi Društvu narodov.

Neutemeljene pa so po njegovem mnenju tezaže, ki jih povzročajo nekatere evropske vlade uvozu vojnega materiala v Abesinijo. Stališče teh držav nikakor ni v skladu s mednarodno pogodbo iz leta 1931. Italijani nemoteno koncentrirajo v svojih vzhodno Afriških kolonijah vojsko in veliko količino orožja. Abesinija, ki je Italiji enakopravna država, bi ne smela nabaviti si vseh potrebnih sredstev, ne morda za kako osvojevalno vojno, marveč niti ne za lastno obrambo.

V Addis-Abebi se med tem koncentrirajo vedno večje množice abesinskih prostovoljcev. Skoraj vsi mlajši državni nametenci so se že prijavili kot prostovoljci za vojno proti Italiji. Addis-Abeba je že dočela eno samo veliko vojaško taborišče.

Poročilo finančnega odbora Narodne skupščine

Vladna večina hvali prizadevanje vlade za omiljenje davčnih bremen, opozicija pa očita vladi razkošnost v izdatkih

Poročilo finančnega odbora:

Beograd, 19. julija. p. Včeraj je bilo narodnim poslancem razdeljeno poročilo finančnega odbora o proračunskih dvajsetih in finančnem zakonu. Opozicija je podala odvojeno mnenje. Poročilo finančnega odbora pride v razpravo na današnji popoldanski seji Narodne skupščine.

Poročilo vladne večine

Poročilo vladne večine, ugotavlja uvodoma, da je imel finančni odbor na razpolago skrajno omejen čas za proučitev proračunskih dvajsetin, ki so v tesni zvezi s prejšnjim proračunom. Finančnemu odboru je uspelo znižati predloženi predlog dvajsetin za 16,6 milijona. Povečanje, ki ga kažejo dvajsetine, gre v glavnem za prosveto, vrhovno državno upravo in za vojsko. Vladna večina ugotavlja v svojem poročilu dalje, da se v predloženih dvajsetinah in finančnem zakonu zrcali prizadevanje vlade za znižanje davčne obremenitve in za poživljenje gospodarske delavnosti. Tako je med drugim ukinjen zloglasni paragraf 7 lanskoletnih davčnih novel in je s tem napravljen korak do odprave davčnih znakov, kar je zbudilo toliko slabe krvi in povzročilo toliko nepravilnosti, ter napravilo več škod, ko pa koristi. Podaljšana je ugodnost obročnega plačila davčnih zaostankov za kmetje in male obrtnike. Z razširjenjem davčne stopnje za davek na rente se pričakuje večji dotok tujega kapitala in ustavitve njegovega bega iz države. Predvidena je tudi racionalnejša razdelitev in odmera samoupravnih doklad, na društveni davek, znižanje so pa tudi kazni za davčne opornike. Davčni dodatek na pridobitno za velika podjetja je bil uveden v svrhu zaščite malih trgovcev in obrtnikov. Z znižanjem taksa za skladišča je dana nova pobuda za gradnjo silosov, ki bodo igrali v našem narodnem gospodarstvu veliko vlogo. Glede na težko stanje kmetov je bila zemljorajna za polja in vinograde na absolutno na vinorodnem ozemlju znižana za eno tretjino počeni od 1. januarja 1936. Finančni odbor pozdravlja vse te ukrepe, domnevajoč, da predstavljajo še le

začetek vladnih ukrepov za omiljenje davčnih bremen in za poživljenje gospodarstva. Res je, da bi se glede na padanje narodnega dohodka morale javne davkatve v večji meri prilagoditi dejanskemu položaju, vendar bo pa to moglo priti do popolnega izraza še le v novem rednem proračunu. Če samo popuščanje fiskalnega pritiska predstavlja važen preokret in brez dvoma velik napredek v naši davčni politiki, to pa nalaga korenito znižanje državnih izdatkov, ki ga bo morala uvesti vlada že z novim rednim proračunom, ker se ta problem ne da pravilno rešiti s proračunskimi dvajsetinami. Finančni odbor pričakuje od vlade, da se bo v tem pogledu izvršila razbremenitev centralne uprave s prenosom poslov na banovinske samouprave kar mora dovesti do učinkovitejših sredstev in proračunu, ne pa do ustvarjanja dvostranskih funkcij in organov. Zaradi tega finančni odbor pričakuje od vlade, da bo do sestave novega proračuna izdala vse potrebne ukrepe v cilju potrebnih reform v državni upravi za razbremenitev državnih financ in za poživljenje vsega gospodarskega življenja. Ti ukrepi morajo priti do popolnega uspeha v prihodnjem proračunu, ki bo še le pravo zrcalo finančno-političnega programa vlade.

Kljub vsemu prizadevanju pa se ni bilo mogoče izogniti temu, da so tudi v tem finančnem zakonu odredbe, ki niso v nikakoli zvezi s proračunom. Zato si mora vlada v bodoče prizadevati, da bo izdajala zakone rednim zakonodajnim putem.

Poročilo večine finančnega odbora sta med drugimi podpisala narodna poslanca dr. Ivan Lovrenčič in dr. Andrej Vebe.

Poročilo manjšine

Poročilo manjšine ugotavlja uvodoma, da kaže predlog dvajsetin vseskozi deficit. Opozicija je prepričana, da se te dvajsetine ne bodo dale realizirati, to pa zaradi padanja finančne moči prebivalstva in stalnega nazadovanja narodnega dohodka. Zato bi bilo treba znižati izdatke na oni nivo, ki bi bil v skladu s splošnim stanjem našega gospodarstva in plačilno zmoglostjo davkoplačevalcev. To je potrdil sam finančni

minister, ki je v svojem eksponatu percentualno navajal deficit v dohodkih za leto 1935. Osebnih izdatki so preveliki, a so še vedno v porastu, dočim materialni izdatki stalno nazadujejo. Ker je proračun zrcalo celokupnega gospodarstva, ki je v tesni zvezi z državnim gospodarstvom, bi bilo potrebno podati pregled splošnega gospodarskega stanja v državi. Vlada pa tega ni storila, niti ni predložila kakakega gospodarskega načrta, kakor delajo to vlade vseh naprednih držav. Vlada ni podala niti zaključnih računov za preteklo proračunsko leto. Pričela je gospodariti z dvajsetinami, kar je najslabši sistem državnega gospodarstva. Bilo bi potrebno, da bi vlada izdala zlasti zakon o izrednih fiskalnih ukrepih, ki bi omogočili znižanje državnih in samoupravnih izdatkov. Prav tako bi morala vlada v prvi vrsti odstraniti vse zakonske ovire, ki onemogočajo nadaljnjo redukcijo državnih in samoupravnih izdatkov po zgledu francoske vlade, ki je baš te dni započela šir rokopotezno akcijo. Ko je sestavljala predlog dvajsetin, vlada ni imela pred očmi težkega gospodarskega stanja v državi, na denarnem trgu ter v vsej trgovini in obrti, zlasti pa v kmetijstvu, ki je najbolj prizadet od gospodarske krize. Iz analize izdatkov se vidi, da so osebni izdatki ogromni. Vlada posveča premalo skrbi ljudski prosveti in narodnemu zdravju. Znižanje zemljarine samo po sebi ne more rešiti kmetijskega vprašanja. V odnosu na ostale oblike davka pomeni to neenakost v razdelitvi davčnih bremen. Vprašanje kmetijskih dolgov ni rešeno, marveč samo odloženo. Proračun kmetijskega ministrstva je premajhen, vrhu tega pa še odvisen od čistega dobička razredne loterije. Predvideva se zidanje univerz, knjižnic in gimnazij za osnovne in strokovne šole pa so predvidene malenkostne vsote. Za bolnice so predvideni malenkostni krediti in ničesar se ni storilo, da bi se izvršila primerna reforma pri bolnicah in OUZD, ki so se pretvorili v čisto navadna trgovska podjetja, katere eksploatirajo njihovi sedanjí upravitelji in razni lažni delavski voditelji, v bolnicah pa živi uprava na račun bolnikov. S temi dvajsetinami bo najbolj prizadet kmet, ker bo moral še nadalje plačevati za predmete ki jih kupuje iste cene kakor pred petimi leti, dočim so cene kmetijskih pridelkov strahovito padle. Vlada ne vodi nobene politike cen. Reforma davčnih odborov je takda da je načelo samoobdavčenja ukinjeno. Na ta način ostane še nadalje duh člena 7. davčne novele, ker bo davčna osnova za bodoči dve leti ostala ista. Samo finančna in gospodarska politika ki bo čuvala interese socijalno šibkejših,

Nova ureditev službenih odnošajev sodnega osebja

Beograd, 19. julija. AA. Zaradi točnejše določitve in izravnave pripravljalnega postopka za ureditev službenih odnošajev sodnega osebja je pravosodni minister izdal navodila, kako naj se zasedejo izpraznjena mesta sodnikov sreskih sodišč, starih sodišč in sodnikov okrožnih sodišč.

Po teh navodilih, pojdejo vse prošnje prosilcev skozi starišne sodnikov v predsedništvo apelacijskih sodišč, ki jih pa ne bo več dostavljalo posamezno pravosodnemu ministrstvu, ako ne more takoj staviti konkretnih predlogov in ako tega ne zahtevajo nujni interesi službe, marveč jih bo zbiral v vodilo o njih točno evidenco, nakar jih bo dostavljalo z izčrpo utemeljenim predlogom pravosodnemu ministrstvu, in sicer po lastni iniciativi v skladu s službenimi interesi in v zvezi s potrebo zasedbe izpraznjenih mest ali pa na poziv pravosodnega ministrstva.

Predlogi morajo biti tako sestavljeni, da vpoštevajo celokupno stanje osebja v podrejenih sodiščih in da predlagane izpremembe ustrezajo v prvi vrsti splošnim potrebam službe, zlasti pa obremenitvi posameznih sodišč.

Ko stavi predsedništvo apelacijskega sodišča svoj predlog mora predložiti prošnje vseh kandidatov za mesta, ki jih je treba po predlogu zasedeti. Prav tako bo predlagalo tudi izpremembe glede razvrstitve sodnijskega osebja, ki niso v neposredni zvezi z vloženimi prošnjami, ki pa so nujne zaradi službe.

Prošnje sodnijskih kandidatov za izpraznjena mesta je treba vložiti rednim uradnim putem. Predsedstvo apelacijskega sodišča ne bo stavljal predlogov v vseh teh prošnjah, marveč jih bo oddajalo po vrstnem redu kakor prispevajo pravosodnemu ministrstvu v pristojnost s poročilom, ali je kaj ovir.

Pri izstavljanju predlogov mora predsedništvo apelacijskega sodišča posebno navesti, katera izpraznjena mesta je treba zasedeti z imenovanjem sodnijskih kandidatov za sodnike, ne da bi obenem navedlo določenih kandidatov. Prošnje sodnijskih kandidatov, ki se omejujejo samo na ona mesta, ne pridejo v postopek.

Diplomirani pravniki, ki žele mesto sodnijskih pripravnikov, lahko vložijo svoje prošnje neposredno pri pravosodnemu ministrstvu ali po starišinah sodišč. Predsedstvo apelacijskega sodišča je dolžno ko po položajih sodnijskega izpita s strani sodnijskega pripravnika poročati o tem pravosodnemu ministrstvu, da ga zabeleži v vrstni seznam.

Pri izstavljanju predlogov mora predlagatelj apelacijskega sodišča v duhu teh navodil, s tem, da se mesta arhivskih pripravnikov in arhivskih uradnikov zasedejo prvenstveno iz vrst zvanikov, mesta pisarniških in zemljiško knjižnih pripravnikov iz vrst zvanikov ali dnevnikačarjev s popolno srednješolsko izobrazbo.

Lavalov apel

Predsednik francoske vlade apelira na sodelovanje javnosti pri izvajanju ukrepov za sanacijo državnih financ

Pariz, 19. julija. r. Zasline uredbe, ki jih je včeraj izdala vlada v svrhu sanacije državnih financ in s katerimi hoče prirediti 10 milijard, so v gospodarskih krogih naletele na dober sprejem. Politiki krogli niso zavzeli odklonilnega stališča, ker hočejo počakati, kakšen bo uspeh teh dalekosežnih ukrepov. Le radikalni socialisti niso zadovoljni in napovedujejo interpelacije v parlamentu. Pač pa so zasline uredbe izzvale veliko razburjenje v krogih javnih nameščenecv, ki jim bodo znižani prejemki za 3 do 10 odstotkov. Organizacija javnih nameščenecv je pripravljala za jutri veliko protestno zborovanje, vlada pa je do nadaljnjega prepovedala vsa javna zborovanja.

V svrhu pomirjenja javnosti in da ovrže očitke proti vladi, je sinoči ministrski predsednik po radiu obrazložil cilje vlade in apeliral na podporo javnosti. Ostro je nastopil proti spekulantom in levčarskim elementom, ke se zavzemajo za devalvacijo francoske valute ter utemeljeval nujnost gospodarskih uredb, ne da bi se spu-

šal podrobno v njihovo tolačenje. Svobodo francoske republike je mogoče braniti dejansko le s težko borbo za očuvanje državnih in drugih javnih financ. Razlogi pa, s katerimi operirajo pristaši devalvacije in inflacije, so neutemeljeni. Prvi so pozabili, da je bil francoski denar že amputiran za štiri petine, drugi pa se ne zavzemajo za nič drugega, nego za stvar, ki so ietovetne s ponarejanjem denarja. Vlada je izbrala srednjo pot. Zahtevala je velike žrtve od naroda, in sicer od vseh brez razlike. Nove uredbe omogočajo znatne prihranke in obnavljajo stvarno ravnotežje francoskega gospodarstva. Vlada se nada, da bo zmagal med narodom njegov zdrav razum, in da bodo ljudje s pogumom prenesli žrtve, ki se od njih zahtevajo. Uravnoteženje državnega proračuna in notranjopolitično pomirjenje bo dala Franciji spet potrebno avtoriteto za njeno nadaljnjo akcijo v mednarodni politiki, da bo lahko Francija z novimi silami služila stvarni miru.

Nemiri v severni Irski

Zavzeli so revolucionaren značaj in policija jim ni več kos — Nastopati mora že vojaštvo

London, 18. julija. AA. V Belfastu še vedno nista vzpostavljena mir in red. Včeraj so se po ulicah nadaljevali spopadi med irskimi revolucionarji in policijo. Incidenti so bili takoj pogosti, da ni potekla niti ena ura, da ne bi bilo v kateremkoli delu mesta prišlo do demonstracij in strelkov. Včeraj so pokopali žrtve poslednjih incidentov in pri tej priliki je prišlo v bližini pokopališča do novih demonstracij. Policija je pokopališče obkolila, tako da ni mogel nihče blizu.

Tudi napadi na trgovine in pustošenja po lokalih se nadaljujejo. Skupine irskih katoličanov revolucionarjev vdirajo v trgovine protestantov in angleško orientiranih

poslovnih ljudi ter jih vselej popolnoma opustošijo in opleniijo. Policija je brez moči, ker se taki napadi pojavljajo nenadoma in običajno tam, kjer trenutno ni policijskih stražnikov. V pretekli noči so nekaj trgovin tudi sežgali. Enako ostro pa nastopajo proti irskim revolucionarjem tudi akcijski oddelki protestantske stranke.

Belfast, 18. julija. AA. Ze včeraj so bili oddelki policije ojačeni s novimi oddelki vojaštva. Pri nekem incidentu je bil smoti ranjen neki enajstletni deček. Po mestu neprestano krožijo vojaške patrulje, v popolni bojni opremi in z bajonetom na puški.

Tudi madžarski legitimisti dvigajo glave

Budimpešta, 9. julija. g. Madžarski legitimisti so začeli v zadnjem času zopet aktivno propagando. Nacionalna legitimistična ljudska stranka je hotela prirediti javne shode v Debrecinu in Miškolecu, ki pa jih je vlada prepovedala. Zaradi tega bo imela stranka v soboto v Debrecinu samo banket, na katerem bodo strankini voditelji govorili o legitimističnem vpra-

zlasti kmetu, bo v Jugoslaviji koristna. Ker pa vladni predlog dvajsetin ni sestavljen v tem duhu, bo opozicija glasovala proti dvajsetinam čeravno je v načelu za to državno nujnost, je pa proti takemu razkošju v državnem gospodarstvu v dobi najhujše gospodarske krize.

šnju in zunanji politični situaciji. Dne 11. avgusta bo stranka priredila romanje v Tihany, kjer je bival pokojni cesar Karol pri drugem poskušanem puču. Prireditelj bo vodil legitimistični poslanec Makray, ki bo nato potoval v Steenohersel, kjer bo poročal bivši cesarski rodbini o položaju legitimizma na Madžarskem. Razen tega namerava vodja madžarskih legitimistov grof Anton Sigray v kratkem oditi v London, da bi imel tamkaj pogajanja v zvezi z legitimističnim pokretom. Kakor zatrjujejo, se bo Sigray potrudil, da ga bo sprejel waleški princ.

Zürich: Beograd 7.—, Pariz 20.2325, London 15.1175, New-York 304.875, Brusel 5.55, Milan 25.1875, Madrid 41.925, Amsterdam 208.—, Berlin 122.10, Danaj 60.40.

„Kraljica Marija“ se vrača

Izletnik v Grčijo in Egipt so se v torek vrnili v Split

V četrtek 11. t. m. ob sedmih zvečer smo v Aleksandriji dvignili sidra. Zbogom Afrika, na pot v domovino! Da, vsesplošno je želja, nedolžno hrepenenje po domačih krajih. Pred odhodom se razvija še v silnem hrupu in trusu trgovina arabskih prepučevalcev pod betonskim stebriščem pristaniških skladišč. Tu se ti nudi vse, kar počeli si bi v Egiptu. Mnogi potniki preplačajo, previdnejši stavijo nižje ponudbe, pogosto se zedinijo za polovico, celo četrtino ceno. Tudi pred odhodom našega parnika se pojavijo arabaki fakir z otrokom ter isvajajo razne vragolije. Požara goreče prido, pobira si iz ust bela in zlata jajca ter pisane zastavice, iztrga živemu piščancu, ki ga je vzel iz zraja, pravo pravico jajce iz zadka, da v strahu kričajo potnice na krovu, vmes pa neprestano priči: galli, galli, nazadnje pa: dinar, dinar, ki se mu kotli s krova. In še ni konca. Nastopi se nadobudni, komaj pet- do šestletni sinko. Tudi ta izvaja, sicer še počasi in neokreten, vendar pa že vse očeto vragolije. In še artiste gledamo ter njihove vrtolomne in drzne akrobacije, tako drzne, da se pogosto ustavijo tik ob robu obale.

Slednjič le pride čas odhoda. Ljubljanski akademski pevski zbor zapoje: Oj, zdaj gremo... Od Urala do Triglava... in še več pesmi, medtem ko parnik počasi zapuša aleksandrinško luko in Afriko. Stojimo na krovu in gledamo nazaj na kraljevo palačo, ki raste v vsej mogočnosti iz morja. Potapljam se v zgodovino, ko je bila Aleksandrija še cvetoče trgovsko mesto, kjer je Antonij, naslednik Cezarjev, deset let ljubil Kleopatru, svoje življenje in svojo propast. Kleopatra, zagmetno žensko bitje, živo vrstno kamenito sfinjo, ki privlači in odbija, osrečuje in onesrečuje. Nad morje se spušta afriška noč s čudovitimi zvezdnatimi nebam. Potniki pa zapuščamo z mešanimi občutki črni kontinent.

Pred nami so trije dnevi in štiri noči vožnje po odprtem morju, brez vsakega pristanišča na kopnem, vse tja do Kotora. In ti mešani občutki se še podvoje, ko se prične ladja na odprtem morju nekoliko, četudi še vedno dostojanstveno, zibati. Naš zdravnik in lekarnar imata precej posla zlasti z ženskim spopadom. Izvzajem seveda naše slovenske potnice, ki so med pogumnimi najpogumnejše, in ni resno obolela še nobena. Jutri je pa prineslo pomirjenje morja in živce ter staro dobro voljo, ki vlada ves čas našega potovanja. Skrb, kaj bomo počeli toliko časa na odprtem morju, je bila odveč. Trije dnevi minejo kakor bi pihnil. Vsak dan je bil tako raznoličen s predavanji dopoldne in popoldne, z igrami, zabavami, petjem itd., da je še prehitel minil.

V soboto 13. t. m. je imel poveljnik našega parnika kapitan Vico Šimunkovič časten poslovilni večer, ki ga je v polni meri zaslužil. Izhajajoč iz 200 let starega mornarskega rodu je tudi on pravi mornar, na videz in v službi trd in jeklen, v družbi prijazen in ljubezljiv. Pri večerji je sledila cela vrsta zdravil črvtstemu in krepkemu Dalmatincu na čast. Potem je na nastopil ljubljanski Akademski pevski zbor na krovu, kjer je vrtil zelo dobro obiskani in burno aplavdiran koncert. Na programu, ki

ga je tiskala ladijska tiskarna, je bilo več umetnih in narodnih pesmi. Na splošno zahteva je moral dodati zbor na prejšnjem koncertu izvajano »Ribiško«, ki so jo sprejeli poleg slovenskih gostov tudi Hrvati in Srbi ter številni Čehi z burnim, dolgotrajnim ploskanjem. Zbor je sodeloval še pozneje pri prosti zabavi, ki je trajala pozno v noč.

Nedelja — še smemo tako imenovati naš tedenki dan, kajti nedeljo imamo že skoraj tri tedne — se pozna tudi na parniku. Za zadnjo nedeljo je dovolil kapitan obnove pod vodstvom oficijerjev ogledati si v skupinah »Kraljico Marijo«, last Jugo-slovenskega Lloydja. To je naš največji parnik na Sredozemskem morju, saj ima 17.500 ton. Opisovati njegovo eleganco, lepoto in čistočo b. bilo odveč in nemogoče, to je treba videti na lastne oči. Parnik je zgradila angleška družba Royal Mail Line v Belfastu. Dolg je 157 m, širok pa 16. Razdeljen je v štiri nadstropja. Čisto spodaj je strojniica in shrambe za premog, zgoraj pa prostor za čolne in radiopostaja.

Po zelo strmih železnih stopnicah se pride v strojni ožledek. Tu moraš vzeti v roke debele kosme prediva, ker je vse oljato, kar primeš. Strašna vročina vlada tu. Hipoma te oblije od pete do glave, čeprav si samo v srcaji in hlačah. Temperatura znaša tu nad 50 stopinj. Dva stroja za pogon ladje razvijata 8000 konjskih sil, poleg tega so pa tu še štirje dinami. Stroj za izdelavo ledu ima 300 konjskih sil. Tu so še razni stroji, hidravlične sesalke, dvigala, kondenzatorji itd. Kotli so trije dvojni, trije pa enostavni. Vse kurijo le takrat, kadar je ladja pod polno paro, sicer pa le polovico. V shrambah za premog je 4000 ton premoga. Parna pekarina in pralnica sta na električni pogon. Ogledaš si še ožledek za izdelovanje sladoleha, velikansko kuhinjo in shrambe za živila, potem se pa vrneš v kabino utrujen kakor da si prišel s planin.

Ob eni popoldne smo zopet srečali našo posestrimo »Princeso Olgo«, ki smo jo videli že na poti v Afriko. Seveda splošnomu navdušenju in pozdravljanju tudi tokrat ni bilo konca ne kraja. V nedeljo zvečer smo imeli prireditev Jadranske straže z govori in petjem Akademskega pevskega zbora, potem pa na zgornjem krovu pravcato maskrado, kakor da smo sredi predpusta.

Divno jutro nas je izvabilo v ponedeljek na ladijski kljun ali pramac, kakor pravijo mornarji. Redki smo sicer bili, ki smo si ob solnčnem vzhodu hoteli ogledati in ponovno občudovati edinstven vhod v Boko Kotorsko. Krepko stražita trnjava Punta d'Ostro in Mamula. Že nas pozdravlja prijazni Ercenovi, v Zeleniki pa domača železnica. Naš pogled hiti navzgor do manastirja Savine, kjer je naš blagopokojni kralj Aleksander I. pred odhodom v Francijo prižgal svečo za srečen povratek. Pred Perastom nas pozdravlja ljubka očičica Sv. Juraj in Gospa od Skrgelja. S mimo Gornega in Dolnjega Stolina: Dobrote in Prčanja, potem se pa ustavimo za tri ure v Kotoru. Vozimo se proti Dubrovniku, kjer pristanemo za nekaj ur. Jutri na bomo spet v Splitu in konec bo naše 5000 km dolge morske poti v Grčijo in Egipt. R. J.

ništra, leto izida, 6. cena knjige, vez. in broš.

Ker bo poseben ožledek kataloga poručen tudi revijam in časnikom, je v interesu le-teh, da tudi javijo svoje izhajanje a naslednjih podatki: 1. naslov revije, 2. urednik, 3. leto ustanovitve (letnik), 4. kraj in način izhajanja, 5. naslov uprave, 6. naročnina.

Kakor hitro bo gradivo obrabeno, bo katalog lahko iskal. Zato je v interesu vseh založnikov, da se s svojimi seznamami čimprej odzovejo.

Klic starovpokojujencev

Dan za dnem čitam v raznih dnevnih o omiljenju gospodarske krize. Kmet, trgovec, obrtnik, delavec, sploh vsi stanovi in sloji kličejo na pomoč, toda blagostanje se ne vrne več, vojna je pokopala vse upe in nade, preteklost je zmagovala nad živostjo. Čitamo izjave posameznih ministrov, ki se zavzemajo in obljubljajo v svojih resorih razne olajšave, le za starovpokojujence še do danes nisem slišal ali čital, da bi se jih na odločilnem mestu kdo spomnil. Pred vso stvarjo je raznih obljub na kožo, ko so volitve končane, gredo vse obljube v arhiv, starovpokojujenci pa zopet lahko čakajo štiri leta. Celih dvanajst let že čakamo na izboljšanje našega nevdružnega stanja. Kje so odločilni činitelji, da se vendar že enkrat popravi ta vnebovpijoča krivica. Zakon piše, da vnebovpijoča krivica. Zakon piše, da vnebovpijoča krivica. Zakon piše, da vnebovpijoča krivica.

V naši državi imamo štiri vrste upokojujencev, to so tisti, ki so bili od Avstro-Ogrske prevzeti, dalje upokojujenci v letih 1923, 1929 in 1931, tako da dva nista enako upokojujenci. Upokojujenci iz bivše Avstro-Ogrske prejema za 30letno službovanje kot zvaniki 730 Din, a njegov kolega, ki ima enako let in isti čin, prejema 1600 Din mesečno in je bil upokojujen v septembru 1923. Kje je tu enakopravnost? Tako je starovpokojujencev pahnjen v največjo bedo in pomanjkanje, dasi je svoje duševne in fizične moči žrtvoval državi, a na stara leta, ki bi jih mogel v miru še preživeti, je bridko razočaran pri odmerjanju pokojnin. Koliko starovpokojujencev si je zaradi bede že končalo življenje, koliko jih je smrt rešila neznoznega stradanja!

Dalje je nujna potreba remediure glede vdov po upokojujencih. Vzemimo primer: Upokojujencu je umrla pred 15 leti žena in mu pustila tri nedoročile otroke, on je bil primoran, da se je zaradi otrok drugič poročil, a danes ali jutri umre, a žena ne dobi niti belica pokojnine, razen pogrebne. Naprotno se je je upokojujencev poročil recimo po 1. aprilu 1931. leta, ali danes ali jutri umre, pa pripada ženi pokojnina. Ali bi ne pripadala veliko bolj prvi pokojnina, ker je prevzela tri tuje otroke v svoje varstvo in oskrbo? Kako malo razsodnosti in tu. Sploh naj se stari penzijski zakoni ukinejo in naj se uveljavi nova službena pragmatika. Gospodje poslanci, na delo, ker ste hoteli, da smo vas izvolili. F. G.

ELITNI KINO MATICA

Tel. 21-24 Tel. 21-24
Danes ob 4., 7 in 9 1/2 uri
komična opera

Fra Diavolo
GLOBOKO ZNIZANE CENE

Sport

SK Korotan : SK Sloja
5 : 1 (1 : 0)

V nedeljski izločilni tekmi za prvaka podsaveznega drugega razreda je Korotan znova dokazal svojo dobro formo in v polni meri izpolnil pričakovanja. S svojo premišljeno igro je daleko nadkriljeval goste zagospodovali takoj po prvih potezah na igrišču in diktiral obdržal do konca. Tako prvi kot tudi drugi polčas se je odigral pretežno del borbe na polju gostov, le s to razliko, da je bila v prvem delu obramba gostov še dosti odporna, dočim je v drugem polovici, čim bolj se je igra bližala svojem zaključku, tem bolj ta odpornost ugašala. Vratar Sloje je držal marsikaj, kar bi brez njegove intervencije potreslo mrežo, zlasti dober je bil pri pariranju visokih žog, med tem ko mu niso ostajale manj usajajo, kar so boko-rdeči čisto pravilno izkoristili. Pri enajstmetrovki, ki jo je prišel streljati svojemu tovarišu v nasprotnih vratih, ni imel sreče in ker ni priporočal, da je njegovo »bombo« tudi ubraniti, je presenečen obšel in popolnoma pozabil na dom. Pri nekolički večji pripravljenosti bolj rešitvi, bi bil pri svojem povratku kaj lahko našel doma nečloveška gošta, ki ga je pomajal svojem tovarišu, tako se je pa vse srečno inteklo. Boka sta kot rečeno v drugi polovici igre zelo postavila, kar radi težke naloge, ki sta jo vršila ves čas, ni nič čudnega, v ostalem pa sta bila zanesljiva. Krivica vrata domači nikakor ni bila kos in je v številnih dvobojih z njo občutno ostajala na drugem mestu. Srednji in njeji, ki so se domači spretno obdrževali in ga s preciznostjo dočlanjajo, pravijo v breglavju bežanje od igrača do igrača, ni se to odgovorno mesto zlasti še, ker ostvrdno nima dobrih števov. Na račun svoje zmilo rečeno — preostre igre je moral končno šteti našemu tovarišu in net lastnih tovariših. On in njegova brata so slab steber moštva. V napadu so dobre moči, zlasti v sredini, je pa v njem premalo povezanosti, zato ni pokazal posebnih vršin.

Pri domačih je bil odlični vratar. Pri častnem голу gostov ga ne smemo kriviti. Precizen je bil desni bek, ki je spet pokazal svojo znano sofitno igro, malo manj sigurn njegov tovariš na levi, morda radi tujeza mu mesta v moštvo, prav dober krilski vrata, zlasti desni half, ki je bil kotovo najboljši mož na polju. V sredini si svoje dobre tehnike nekoliko pravičnega

šuje kogo in s tem zavlačuje igro, no, sčesoma se bo tudi te napake odresel. Desnega krila je spetočita manjkalo premišljenosti, v drugem polčasu pa se je razširjal in zelo popravil. Dama splošno to pot ni imel sreče v streljanju, a svojo koristno igro pa je mnogo pripomogel k uspehu. Srednji je odlično vodil napada in moštva. Brez njega bi napad ne bil to, kar je. Poleg dobrega razdeljevanja žog je njegova največja naloga, da sva kot niko drugi povezuje moštvo v borbeno enoto. Najbolj razvosekly napredek pa je pokazala leva stran. Obema, splošno in krilo se vidi, da sta stara rutinirana borca, ki jima je doslej manjkalo treninga osiroma težjih nalog. Že v nedeljo sta dala nasprotnikovi obrambi največ opravila. Z nestrastno vigranostjo bo napad v sedanjih formacijah v kratki dobi lahko zmagoval tudi težje stvari.

G. Camernik je sodnik, da malo takih. Če se je včasih zdelo, da je preimnočen v sojenju tolov, je imel za to gotovo tehne varoke, posebno v nedeljo, čma temeljito in jasno sodbo o offsidih in poleg stroge objektivnosti točen splošen pregled. Vseč je bil prav vsem, razen trem razbijajočim v Sloji in nekemu gledalcu, ki je prišel na tekmo s bližnje veselice.

Koturaški savez, podzveza Ljubljana, obvešča vse klube, da se vrši v nedeljo 21. julija prvenstvo dravske banovine; za prvo razredne vozače na progi Ljubljana-Maribor s startom točno ob 6. uri pri km 1 pred cerkvijo sv. Cirila in Metoda na Tyrševi cesti v Ljubljani in ciljem v Mariboru pri km. 143; za juniorje na progi Celje-Maribor s startom točno ob 8. uri v Celju pri km 71.090 in ciljem v Mariboru pri km 134. Za to važno prvenstvo so razpisana krasna darila, katere sta razpisala ljubljanski in mariborski podsavez. V petek 19. t. m. se vrši redna odborova seja v lokalni gostilni pri »Amerikanci« in se pozivajo vsi funkcionarji posameznih klubov, da se seje polnoštevilno udeležijo. Vse potrebne informacije se dobe pri tajniku podsaveza gosp. Gregorcu.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7 in 9 1/2 uri
vojaška burka

Kačmarek
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.

Ljubavna tragedija

Novi Sad, 19. julija. Včeraj popoldne se je odigrala v Novem Sadu pretresljiva ljubavna tragedija. Komaj 14 let stara Jovanka Radnovačka je ustrelila z vojaško karabinko svojega ljubčka, zrakoplovnega narednika pilota Slavka Majcena. Pred dvema mesecema sta se nastanila v ulici Zemljana Čupriga narednik Majcen in njegova ljubica, mlada lepa Jovanka, ki jo je predstavil za svojo ženo. Sosedji so pa takoj podvomili, saj je Jovanka mnogo premlada, da bi mogla biti žena nad 30 let. Njena maza. Vozila sta se z motociklom na izlete, doma sta se pa večkrat prepirala. Včeraj se je vrnil Slavko iz vojašnice in z Jovanko sta se znova sprla.

Slavko je zahteval od Jovanke, naj odide od njega, ker se jo je naveličal. Tisti hip je dekle zasnovalo zločin. Slavko je imel doma vojaško karabinko in dočim je ponavljal besede: Pojdi proč! ne ljubim te več! je dekle pograbilo karabinko in ustrelilo fanta v tilnik. Slavko je bil namreč tisti hip obrnjen z hrbotom proti nji. Kroga mu je prebila tilnik in izstopila skozi levo senco, zadela je pa tudi levo roko, ki jo je držal Slavko pod glavo. Smrt je nastopila takoj. Slavko in Jovanka sta se sezna nila v Skopju letos med božičem v hiši njene matere. Dekle pravi, da ni imela namen ubiti svojega ljubčka in da se ji je karabinka ponesreči sprožila.

Brata je ustrelil

Ljubljana, 19. julija.

Davi ob 9. se je pred velikim senatom pričela razprava proti 30letnemu posestniku Francu Ruparju iz Zg. Brezovice pri Preserjah, ki mu je obtožnica očitala, da je naklepoma ustrelil svojega brata Tonea. Obtožnica pravi, da je prišel France letos 6. maja k svojem bratu, ki je ležal v čumnatu in da je brez povišja oddal nanj najprej dva strela, ker pa brat ni bil smrtno zadet, je še trikrat ustrelil in je Tone na mestu izdihnil.

Obtoženi se je zagovarjal, da je šlo v začetku gospodarstvo dobro, pozneje, ko so ga začeli dražiti, da je neumen in ko je imel naščuvata brata proti njemu, pa je izgubil veselje do dela in je posestvo začelo propadati. Z bratom se je zaradi tega enkrat strela, a sta se nato pobotala. Brat ga je letos tožil za 14.000 Din in sta se zato prepirala. O domačih je zatrjeval, da so mu dajali v jed močne strupe, da je osebno telezno in duševno. Čital je mnogo knjig o hipnotizmu. Nato je začel govoriti zelo zmedeno, češ, da je vsakemu usojeno, kaj naj dela. Govoril je o samomirih, o vojnah, obsejanjkih, o Mojzesovih čudežih s palico. Izpovedal je, da mu je lani prišel neki medij »pušljec« in da tako lepih roč še nikdar ni videl. Menil so zelo učen ljudje in je bil prepričan, da bodo te roče postale zanj usodne in da pomenijo njegov konec. Prej ga ni bilo nikdar strah, od tega trenutka dalje pa je povsod videl strahove, ljudje pa so mu s prstom kazali, da je neumen. Hodil je tudi k zdravnikom, ki pa so od njega zahtevali, da jim on pove, kaj mu je, čeprav je to dolžnost zdravnikov. Glede umora brata pravi, da ga je brat prijel za prsi in usta in ga je s silo

brano ustrelil. Govoril je zelo zmedeno.

Zagovornik dr. Ravnihar je predlagal, da naj obtožena pregledajo psihiatri, ker je duševno manj vreden in nepreračunljiv. Predlogu se je priključil tudi državni tožilec in je bila razprava za nedoločen čas preložena.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Petek, 19. julija katoličani: Vinkcij P.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Fra Diavolo
Kino Ideal: Vesela srca
Kino Dvor: Kačmarek
DEŽURNE LEKARNE
Danes: Mr. Leustek, Reašjeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12 in Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Iz Maribora

Starka v mariborskih tiskarnah: Včeraj jutraj je izbruhnila v mariborskih tiskarnah stavka. Vsi črkostavci so solidarno opustili vsako delo v tiskarnah, kar je imelo za posledico, da tukajšnja lista »Večernik« in »Maribor« Zeitung« nista mogla pravočasno iziti. Oba lokalna lista sta izšla proti večeru. Upati je, da bodo pogajanja med lastniki tiskarn in tiskarji uspešna, kar bo omogočilo zopetno redno izhajanje listov.

Detemor: Na tukajšnjem državnem tožilstvu so dobili ovadbo proti 25 letni Mariji Kuharjevi iz Destilnika pri Ptuj. Imenovana je usumljena, da je zadavila svojega lastnega novorojenčka in ga nato na kopalnišču pokopala. Med 2. majem in 2. junijem je Kuharjeva rodila deklo. Čudno pa je bilo, da ljudje niso videli otroka. Zato so mlado mater prijavili otroškemu katekim je Kuharjeva izjavila, da je otrok umrl takoj po porodu. To pa seveda ni res. Pozneje so ugotovili, da je mati svoje dekle zadavila, trupelec je zavila v papir in ga imela nekaj dni pri sebi v postelji. Nato je nečloveška mati svojega otroka pokopala pri Sv. Urbanu v grob svojega pokojnega očeta. Kuharjeva se izgovarja da ni vedela, da otroka ne sme sama pokopati. Mlado mater, ki je zadavila svojega novorojenčka, bo doletela zaslužena kazen.

Razprava proti Šušteriču, krojaču iz Gregorčeve ulice 7, kjer se je letos marea odigrala krvava družinska tragedija, bo koncem sodnih počitnic. Dan razprave še ni določen. Obtožnica očita Šušteriču umor žene in hčerke. Za proces vlada v Mariboru in okolici izredno zanimanje.

Kroglo v sreci si je dan pognal posestnik sin Jožko Petrič od Sv. Marijete ob Pesnici. Samonarič je bil na mestu mrtev. Vzrok smrti ni znan. Petrič se je ustrelil z vojaško puško.

Junakinja noža je postala 23 letna Jožeta Sušnikova iz Dupleka pri Mariboru. Imenovana se je pripravila s svojo sestro Uršo in jo tudi dejansko napadla. Horvat Franc je hotel ženski pomiriti, pa jo je pošteno skupil. Razjarjena Jožeta je pograbila kuhinjski nož in ga zasadila Horvatu v trebuh in plečo. Poškodovani se zdravi v mariborski bolnici.

Olejšava trboveljske okolice

Trbovlje 18. julija. Olepševalna dela na Klečici so končana. Pot je sedaj speljana do vrha Klečice proti travniku nad krčmami. Trboveljčani smo našemu olepševalnemu društvu, zlasti pa njegovemu agilnemu tajniku G. Gučeku prav hvaležni da nam je v razmeroma kratkem času preuredilo na Klečici poti in oddihe, ki smo si jih že davno želeli. Ob poti so nameščene močne lesene klopi z betonskimi podstavki, naravnost umetniški, ki je izdelan takozvani »Hašnikov oddih«, ki je dobil ime po znanem pisatelju in mladimoljubi. Nekdaj trboveljskem župniku Hašniku. Pod njegovo lipo je na betonskem podstavku vklesana katica njegove mladini posvečene pesnice. Okrog 100 m nad oddihom najdemo rov, ki je po posvečenem spominu žrtve dela t.j. vseh onih, ki so v vseh dolgih desetletjih, odkar koplje v trboveljski kotlini premore, ponesrečili pri rudarskem delu. Nad vsemi temi številnimi junakstvi, ljubimci do rodne grude in trpljenju posvečeni hrasti in lipami pa stoji križ na vrhu Klečice, kakor bi hotel objeti vso trpečo trboveljsko dolino — Krasen razgled je od tu skoro po vsej trboveljski dolini, še škoda, da loško hribovje zastira razgled proti Vodam, pa bi se videlo po vsej dolini do kolodvoza.

Prostor okrog križa je ograjen z betonsko ograjo, ki je zgrajena iz starinskega grajskega obzidja s strelšči, kar napravi od daleč utis starega gradu. Nekoliko višje od križa je vzidan močan drog za izorbežanje zastav ob posebnih prilikah. Olepševalni odsek pa se je tukaj spomnil mladih zaljubljenecv, ki bodo zahajali sem. Kaže, da jih je priporočal Sv. Antonu, kajti na enem najlepših prostorov je zgradil oddih Sv. Antona, malo višje pa je v skali naravnna duplina, kjer bo nameščena soha Sv. Antona, ki jo izdeluje naš domačin, obskurni parski šole g. Hočvar. V duplini bo nameščena tudi puščica za zbiranje prispevkov, svečnik in zvoneček. Blagoslovitev tega prostora bo sredi avgusta, ko bo kip zgotovljen. — Olepševalni odsek namerava potem prirediti z ureditvijo javnega parka, ki je Trbovljam nujno potreben, saj Trboveljčani, razen Klečice sedaj, nimamo krajja, kamor bi se lahko ob večernih urah ogledali hrupu in čestnemu prahu ter se nekoliko ohladili in odpočili. Največ je seveda odvisno od sredstev, ki pa so, kakor kaže, precej pičila. Z leti bi bilo, da bi se na merodajnih mestih nekoliko bolj osirali na Trbovlje, ki so v »debelejših letih« plačevale milijone v državne in samopravne blaginje, danes pa ko je rudarska dolina po dolgi letih suša še precej izsušena, bi bilo pa le treba za javna dela nekoliko večjih subvencij zlasti, ker naša brezposelna mladina željno čaka zaposlitve.

Žagarjeva je bila zastrupljena s strihninom

Štepanjski orožniki so aretirali Janeza Jereta in njegovega sina

Ljubljana, 19. julija. Kakor smo včeraj poročali, je povzročila nenadna zagonetna smrt 60 letne prevzitarice Frančiške Žagarjeve na Javorju v vsem okolišju veliko senzacijo. Orožniki iz Štepanje vasi, ki vodijo preiskavo, so spravili na dan že razne važne podrobnosti. Takoj ko so dobili prijavi, so zaslišali izredno čile in zdrave žene, so zaslišali več priči, ki so same dvomile v naravni smrti Žagarjeve. Ko so orožniki doznali, da je Žagarjeva pila malo pred svojo smrtno žganje, ki ji ga je ponudil 18-letni sin posestnika Janeza Jereta, pri katerem je Žagarjeva žela žito, so zaslišali še njega in fant je brez obotavljanja povedal, da ji je res dal kozareček žganja, v katerega pa je vrzel neke kroglice, ki da jih je našel na cesti. Orožniki niso verjeli, da bi morda fant napravil to iz lahkomišelnosti in objestnosti, marveč so takoj stili zločin, ki ga je moral najbrž zasnovati nekdo drugi.

Kmalu so ugotovili, da je bila Žagarjeva sorodnica Jeretovih, ki je pa kot prevzitarica na domu pomenila za gospodarja dokajšnjo breme. Pokojna je bila dvakrat poročena ter je zadnji čas stanovala pri svojem sinu iz prvega zakona Janezu Habitu. Drugič se je poročila z Antonom Žagarjem, posestnikom na Javorju 24, ki je imel velik grunt. Sedanji gospodar Janez Jeret se je pred vojno priženil na Žagarjevo posestvo, ko je poročil hčer Antonijo, s katero pa je odšel v Ameriko. Tam sta dobila sina Franceta, ki je star zdaj 18 let. Čim je minila svetovna vojna, sta prišla nazaj v domovino. Stari gospodar Anton Žagar je mladima izročil posestvo leta 1921 pred notarjem v Ljubljani zase in za svojo ženo Francisko pa si je izgovoril kot in užitek ter nekaj drugih ugodnosti. Na domu je vladala več let popolna sloga med domačimi. Pozneje so se pa pričeli prepirki. Poledica je bila, da se je Žagarjeva po močevi smrti preselila k sinu iz prvega zakona. Navzile temu, da je trljala od svojega zeta, kar ji je moral no pogodbi dati in zaradi česar sta se večkrat prepirala, je Žagarjeva vseeno hodila k Jeretu na delo.

Kako je bil zasnovan zločin, še ni popolnoma pojasnjeno. Obdukcija trupla Žagarjeve, ki jo je izvršil sodni zdravnik dr. Suher v navzočnosti preiskovalnega sodnika dr. Ernesta Rusa, je pokazala, da je bila Žagarjeva zastrupljena s strihninom, ki ga je zdravnik našel v njenem želodcu. V svojo natančno ugotovitev je bil pokor-

Katalog slovenskih knjig

Ljubljana, 19. julija. Že dolgo se kaže občutna potreba po strokovno urejenem in praktično uporabnem katalogu slovenskih knjig. Zlasti v zadnjem času, ko se pri nas množe različne založbe in samozaložbe, je orientacija na slovenskem knjižnem trgu skoraj nemogoča. Zato je sklenila Organizacija knjižničarjev za dravsko banovino, da začne izdajati redne sezname slovenskih knjig. Kot prvi naj izide celotni katalog slovenske knjige, ki mu bodo sledili vsako leto dodatki. Vmes naj bi pa v rednih presledkih v dnevnem časopisju izhajali seznami novitet. Uredništvo tega dela je organizacija poverila tajniku jugoslovanske knjižarne, prof. N. Kuretu.

Da ne govorimo o več ali manj popolnih seznamih posameznih založb in knjižarn, so redki primeri katalogov slovenske knjige ne le zastareli, ampak tudi v toliko praktično slabo uporabni, ker se ne osirajo na dejansko stanje sedanje slovenske knjižnega trga, ampak predstavljajo ekoran redno »historične« sezname. Pri delu, kot si ga je samostojna organizacija knjižničarjev, pa naj bi šlo zgolj za knjige, ki so v knjižničarstvu dosegljive in na zalogi.

Naprejšo se zato vse knjižarne-založnice, vse založbe in vsi samozaložniki, naj nemudoma javijo Organizaciji knjižničarjev za dravsko banovino ali pa uredniku kataloga vse svoje publikacije in sicer a temle natančnimi podatki: 1. avtor, 2. točen naslov knjige, 3. pri prevodih prevajalec, 4. obseg knjige, 5. ime in sedež založ-

DNEVNE VESTI

— Ferijalni študenti za Českoslovaško. Na temelju odredb deklaracije o šolskih in kulturnih stikih med Jugoslavijo in Českoslovaško je določil prosvetni minister za naše ferijalne študente na Českoslovaškem profesorja klasične gimnazije v Mariboru Jana Sedivega, slušatelja juridične fakultete ljubljanske univerze Jan Vida Flereta, absolventa 7. razreda gimnazije v Ptuj, Aleksandra Senčarja in absolventa 7. razreda gimnazije v Celju Radomirja Boleta.

— Delegati železničarjev pri prometnem ministru. Prometni minister dr. Spaho je sprejel večer delegacijo s kongresa združenja vodno manevrirskega osebja in vlakovodij, ki mu je izročila na kongresu v Sarajevu sprejeto resolucijo. Minister je obljubil, da bo upošteval želje železničarjev in storil vse, da jim bo po možnosti ustreženo.

— Oseba vest. G. profesor dr. Ramovš Franc je bil izvoljen za dopisnega člana Poljske akademije znanosti v Krakovu.

— Zgube telefonskih naročnikov. Glede na članek, ki je izšel pod tem naslovom v »Slovencu« št. 1624 od 18. julija t. l., razglasi direkcija pošte in telegrafa: Glede izterjavanja in plačevanja telefonske naročnine ni izdalo prometno ministrstvo nič novega in velja ta način izterjavanja že 10 let. V starem telefonskem pravilniku, ki je veljal do 30. junija t. l. so bila ta določila razglašena v čl. 12, v novem pa so v čl. 47. Razglašena so bila doslej tudi v vsaki uradni izdaji telefonskega imenika. Če izterjevalec pri prvi dostavi ni mogel izterjati naročnine, je izročil naročniku tiskano obvestilo na posebnem obrazcu, na katerem so bila natančneje določila in roki za plačevanje naročnine. Pribitek 100 Din ni kaznen ampak pristojbina za ponovno vključitev telefona in jo mora plačati vsak privatni naročnik v državi, ki je zamudil predpisani rok, ne pa samo naročniki v Ljubljani.

— Takširanje priznanic. Na vprašanje, ali in kako je treba takširati priznanice, s katerimi izvršujejo denarni zavodi razna izplačila za svoj ali za račun drugih oseb, je davčni oddelek finančnega ministrstva izdal tole pojasnilo: Takša iz tarife šte. 36 takšne tarife velja za črke, bone in priznanice v bančnih poslih med zasebniki. Točka 2 člena 57 takšnega in pristojbinskega pravilnika pa pravi, da so bančni posli med zasebniki vsi posli, ki se vrše samo med zasebnikom in banko ali med bankami ali samo za njihove neposredne posle. Na podlagi tega, je treba plačati takšno po tarifi šte. 33a takšne tarife, ne pa po tar. št. 36, kadar se banke pojavljajo kot posredniki. Takša iz tar. št. 35 je treba uporabiti tudi tedaj, kadar denarni zavodi izvršujejo izplačila raznim osebam za naročeno material, izvršena popravila in podobno, ker teh izplačil ni mogoče smatrati za izplačila v bančnih poslih, čeprav se vrše neposredno med zavodi in zasebniki. — S tem pojasnilom se razveljavlja pojasnilo od 19. septembra 1928.

— Gostovanje Zdenke Zikove v Dubrovniku. Prihodnji teden priredi prvakinja dunajske državne opere Zdenka Zikova v Dubrovniku v parku hotela »Imperial« dva koncerta. Spremljal jo bo dunajski pianist prof. Erick Melzer.

— Poljaki na našem Jadranu. V Split je prispel iz Dubrovnika generalni direktor znane varšavske turistične agencije »Frankopol« Česlav Mušinski, ki potuje po Jugoslaviji, da prouči pogoje bivanja poljskih letoviščarjev v naših krajih. »Frankopol« pošilja že več let poljske letoviščarje na našo revijero. V sodelovanju s službeno agencijo »Orbis« pošilja vsak mesec v Split in Dubrovnik po dve večji skupini Poljakov in pošiljal jih bo do konca oktobra. Mušinski hoče prepotovati vso Jugoslavijo, da sestavi program za prihodnje leto. Izjavil je, da vlada na Poljskem veliko zanimanje za naše kraje, posebno za naš Jadran.

— Angleži v Dalmaciji. 2. avgusta prispe v Split veliki parnik »Princ Olaf«, ki pripelje mnogo angleških letoviščarjev na poti v Benetke, od koder se vrne 6. avgusta. 8. avgusta pa prispe v Split angleški parnik »City of England«, ki pripelje tudi mnogo letoviščarjev, a 13. avgusta pripluje v Split tretji angleški parnik.

— Slaba letina v Dalmaciji. Letošnja letina v Dalmaciji je zelo slaba. Po nekaterih krajih žita niti za seme niso pridelali. Malo je tudi sena in druge krme. Tudi v bosanskih srezih letina ni nič prida.

— Odkritje spominske plošče Milanu Gombaču. V nedeljo 21. t. m. bodo prijatelji in znanci pokojnega Milana Gombača odkrili spominsko ploščo pri Malih vrtcih pod Grintavcem. Maša se bo brala na Kokrševem sedlu, kamor se vabijo vsi prijatelji pokojnega Milana, da počaste njegov spomin.

— Huda jama pri Laškem. Tretji javni telovadni nastop Sokolskega društva Huda jama bo v nedeljo 21. t. m. v Hudi jami na prostoru posestnika g. Soterja. Pri telovadbi sodelujejo tudi sosednja bratska društva ob zvokih mestne godbe iz Laškega. — Pri prihodnji opoldninski vlakov bodo prikoraleni cenjeni gostje iz Laškega kolodvora ob svirani omenjene godbe na telovadišče v Hudo jamo. Vse prijatelje vabimo k obilni udeležbi.

— Hrvatski pevci pri belgijskem kralju. Hrvatsko pevsko društvo »Zora« je priredilo v Bruslju več koncertov in doseglo nepričakovano velik uspeh. Kritika kar ne more prehaliti ubranosti zbora in lepote naših pesmi. Včeraj je bil pevski zbor v avdienci pri belgijskem kralju.

— Zagreb dobi novo bolnico. Na Rebru v Zagrebu začne spomladati graditi novo bolnico, ki bo imela okrog 300 postelj. Denarna sredstva so že zagotovljena. Gradili jo bodo dve do tri leta, tako da bi bila dograjena že leta 1938.

— Raliko letno gledališče je veljavna prosvetno-vzgojna ustanova. 30. avgusta »Nalega Vala«, ki je pravkar izšla, prinaša kratko poročilo s pestrimi slikami o tej naši svetovni postojanki gledališke kulture. — V šarobno pokrajino Gorjancev nas vodi gospod Viktor Pirnat z njemu lastno zanimivostjo in temeljitostjo. Poleg kratke zgodbe Janka Kača: Kraca sv. Antona je priobčeno nadaljevanje Kresalove novele: Razbojnik Celestin, a obenem prinaša revija važno opozorilo direktorice pošte in telegrafa vsem radijskim poslušalcem. Kakor v vsaki številki, najdemo tudi v tej najnovejši modne kreacije, kar bo naše dame gotovo zanimalo. — Revija zaključuje tistranska priloga s programi vseh evropskih najvažnejših postaj in razpored vseh oper, operet, slušnih iger in koncertov, ki bodo predvajani v tem tednu. Torej, vsi, ki se zanimate za radio, gledališče, film, sport in modo, pišite še danes, da Vam pošljemo brezplačno in brezobvezno na ogled eno številko te naše edine ilustrirane tedenske radijske revije. Naslov: Radijska revija »Nalega Vala«, Ljubljana.

— Popis stanovanjskih prostorov in drugih gospodarskih objektov na Viču. Z današnjim dnem se prične v viški občini po členu 7 in 8 zakona o namestitvi vojske in mornarice popis vseh stanovanjskih prostorov in drugih gospodarskih objektov. Občane prosimo, naj dajo popisovalcem vse potrebne podatke. — Uprava občine Vič.

— Prazen strah na Maksimiru. V torek in včeraj so se razširile po Zagrebu senzacionalne govorice, da so našli na Maksimiru majhno pokopališče, kjer so pokopani kmetje, duhovniki in novinarji, ki so umrli nasilne smrti. Vse mesto je govorilo o tem in razbiralo se so celo podrobnosti, kako so našli nekega duhovnika brez ušes in nosu itd. Le za imena nesrečnih mrtvecev nihče ni vedel. Zaradi teh vesti so se pričeli ljudje davi že na vse zgodaj kar v masah odpravljati v Maksimir. Okrog 11. ure dopoldne je bilo tam gotovo 4000 ljudi, ki so vsi iskali zagoteno pokopališče. Med njimi so bili celo novinarji, ki so se pa morali, kakor vsi ostali, vrniti, ne da bi kaj opravili. — Policija pa je včeraj popoldne izdala komunikate, v katerem pravi: »Povodom vznemirljivih vest, ki krožijo po mestu da so bili na Maksimiru najdeni grobovi nasilno ubitih ljudi, se službeno ugotavlja, da te govorice neutemeljene in da so jih razširili v javnosti zlohotni ljudje, ki skušajo samo vznemirjati ljudstvo.«

— V smrt, ker mu oče ni dovolil igrati na tekmi. Pri vasi Sašina blizu Sremske Mitrovice je skočil v Savo Jovan Radodjčić, ker mu oče ni dovolil nastopiti na nogometni tekmi. Zajahal je konja in se pognal z njim v Savo. Nekaj časa je plaval proti bregu, potem sta pa on in konj utonila.

Iz Ljubljane

—lj K regulaciji Emonske ceste. Na vogalu Emonske ceste in Dobrolovske ulice je Brecljev vrt, ki sega v lomljeni črti proti cesti ter je zaradi tega na vogalu precej oster ovinek. Ko so zbetonirali most pred trnovsko cerkvijo in dvignili pred njim cestišče, je ostal vrt precej pod cestno višino. Zdj se podri ograjo ob njem ter vrt nasuli do cestne višine. Postavljajo tudi novo ograjo ob obeh cestah. Ob Emonski cesti bi bila potrebna majhna korektura stavbne črte, ko že razmišljajo o regulaciji Emonske ceste. Nasproti v Spelečevih hiši so še stanovanji. Podrt je šele del poslopja na dvorišču.

—lj Prvo grozdje na trgu. Včeraj so začeli prodajati branjenci na Pogačarjevem trgu letošnje prvo grozdje, ki je prispelo iz Splita in je po 20 Din kg. Včasih je bilo prvo grozdje na trgu šele avgusta. Najbolj zgodnje domače vrste dozore ob Velikem šmarnu. Marsikdo po pač še moral potpeti, kajti 20 Din niso mačkine solze. Ker je bila spomlad hladna slana, ki je uničila mnogo nastavka po mnogih vinogradih, nas strajajo, da bo letos tudi domače grozdje drago. Vendar upamo, da cene ne bodo previsoke, saj bo trg kljub vsemu dobro založen, kakor je bil s črešnjami.

—lj Na ribjem trgu danes ni bilo izbire, ker je zadnje čase slab ribolov na morju kakor navadno ob ščipu. Posameznih vrst morskih rib je bilo samo nekaj kilogramov. Seveda so se zaradi tega nekoliko podražile. Trilje, orade in luben so prodajali po 40 Din kg, tun po 30 Din in skuše po 20 Din. Tudi domačih rečnih rib ni bilo, prispela je pa pošiljka lepih šilov, ki so bili po 22—25 Din za kilogram.

—lj Na Vrhniko se odpeljemo v nedeljo ob 7.30 zjutraj z glavnega kolodvora. Poklonili se bomo pred Cankarjevim spomenikom. Popoldne bo narodno-obrambni sestanek pri razglednem stolpu na Planini nad Vrhniko. Kopanje, zabava. Kolesarji, ob 6.15 zjutraj pred Nunsko cerkvijo v Ljubljani. — Organizatorno-propagandni odsek S. j. e. u.

Iz Trbovelj

— Koncert delavske godbe na Klečci. Tukajšnja Delavska godba priredi v soboto, 20. t. m. od 7 do 8. ure zvečer koncert na Hašnikovem oddihu na Klečci. Za ta promenadni koncert vlada med prebivalstvom največje zanimanje in ta korak delavske godbe z veseljem pozdravljamo.

Iz Celja

—c Smrt starega Celjana. V sredo je umrl v Celju (Kralja Petra cesta 88) v starosti 81 let g. Viktor Schwab, lastnik tiskarne kisa v Zavodni hiši posadnik, potomec stare celjske rodbine in splošno priljubljen osebnost. Pogreb bo v soboto ob 17. iz hiše žalosti na mestno pokopališče.

—c Dve nesreči. V sredo zvečer so se ponesrečili na cesti med Vojnikom in Celjem 38 letni Metod Kroflič, dimnikarski poslovodja pri g. Fr. Fachu v Celju. Peljal se je s kolesom v mesto in padel tako nesrečno, da se je občutno poškodoval po glavi in levi ključnici. Istega dne se je ponesrečil 40 letni dinar Alojzij Senegačnik iz Soke pri Novi cerkvi, ko je nalogal seno pri nekem posestniku v Trnovljah pri Celju. Padel je z loatve in si zlomil desno nogo pod kolonom. Ponesrečenca se zdravita v celjski bolnici.

—c Novo tovarniško poslopje na Sp. Hudinji bo začel v kratkem graditi celjski tovarnar g. Leon Kudliš. V novo poslopje bo preselil svojo tekstilno tovarnico, ki je sedaj v hiši go. Vajtove na Kralja Petra cesti.

Iz Litije

— Naša mladina na Jadranu. Odbor JS polje letos na svoje stroške več otrok na počitnice k morju. Stroški se bodo krili iz članarine in prireditelj JS. Stariš oddiha potrebnih otrok naj poljejo prošnje srekam podnačniku Vinku Vidmarju. — Ob koncu školskega leta smo imeli zopet dve lepi jadranski proslavi. Litijci in šmarnski podmladek JS sta razvila svoja prapora, s katerima se udeležita 8. septembra velikih jadranskih svečanosti v Ljubljani.

— Razvite prapora JS v šmartnem je privabil poleg mladine tudi mnogo odraslih. Zastopnik litijske JS sreski podnačnik gosp. Vidmar je prinesel pozdrave odbora ter čestital šmartnemu k lepemu uspehu.

— Neurje sredi julija. Zadnje dni smo imeli že več neviht in tudi strela je gospodarila. V Litiji je treščilo v predilniški dimnik, v šmartnem pa v kostanj na Ušlju.

— Start za kajak-tekme naj bo v Litiji. V nedeljo smo imeli zopet tekme v kajaku, start je bil na Savi pri Litiji, cilj pa pri Hrastniku. Škoda, da si niso izbrali za start Litijo, središča Zasavja, kjer je tudi sport lepo razvit. V nedeljo smo bili vsi pri strelskih svečanstvih in tako nismo mogli na zanimivo sportno tekmo. Tudi potrebna tekmovalcev in drugih sodelujočih bi bila lahko v Litiji boljša.

Iz Višnje gore

— Zakoličenje ceste Pečnik—Zavrtče—Polževo. V torek sta inženjer banske uprave g. Janežič in predsednik občine Višnja gora g. Erjavč, premerila in zakoličila cesto Pečnik—Zavrtče—Polževo. Z delom se prične v najkrajšem času. Hvaležni moramo biti SK Polžu in njegovemu neumornemu predsedniku ing. Šuklju, ki se toliko trudi za naš siromašni kraj. Mnogi že komaj čakajo, da bi prišli za kramp in lopato, da bodo lažje preživljali svoje družine. Obubožanje je vedno večje. Spomlad nam je uničila slana poljske prideleke, potem je prišla suša, v soboto pa še toča, a podpora ni od nikoder. Kmet si mora res pomagati sam. Zato moramo biti tem bolj hvaležni onim, ki nam pomagajo v teh težkih časih. Ko zapojo krampi in lopate na novi cesti, bo zopet vse bolj veselo.

— Strela užiga. V soboto zvečer je treščilo v Leskovcu v hišo posestnika Jožeta Dremlija, po domače Bahova. Hipoma je bila v ognju hiša in hlev. Prihiteli so gasilci iz Višnje gore z ročno in motorno brizgalno, da so požar omejili, ker bi se bil sicer razširil tudi na sosedna poslopja. Hiša in hlev sta pogorela do tal. Nesreča je tem hušja, ker gospodar ni bil zavarovan. Kmetje težko plačujejo zavarovalnino in zato se mnogi najraje zaupajo sv. Florijanu.

— Ponovno markiranje potov na Polževo. Vsa izletniška pota okrog Polževa so deloma že, deloma pa bodo še na novo markirane z letnimi markacijami. Dobro je že markirana pot Polževo—Zavrtče—Stična kolodvor. V najkrajšem času bodo markirane tudi pota Polževo—Vrhe—Krka, Polževo—Nova vas—Zalna, Polževo—Nova vas—Kriška vas, Višnja gora—kolodvor ter Polževo—Zavrtče—Pristava—Višnja gora. Govori se tudi, da dobi dom še letos električno razsvetljavo. Tako postane Polževo najpriljubljenejša in najlepša izletniška točka v bližini Ljubljane. — Zlobna roka je ponekod zimske markacije odstranila, tako da se izletniki niso mogli orientirati. Temu barbarizmu početjo bo treba napraviti konec. Nikjer na svetu niso ljudje v tem pogledu tako zlobni in neumni, kakor pri nas.

Radioprogram

Sobota, 30. julija:

12.00: Čez drn in strn le kar naprej, dokler je še zaloga kaj! (revija ploče). 12.45: Poročila, vreme. 13.00: Čas, obvestila. 13.15: Čez drn in strn le kar naprej, dokler je še zaloga kaj! (revija ploče). 14.00: Vreme, spored. 18.00: Veselite se življenja (ploče). 18.30: Zunanji politični pregled (dr. Jug). 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. 19.30: Nac ure. 20.00: Tamburice, harmonika in tala kakšna vmes, nekaj za res in nekaj za ples. Sodeluje: Tamburaški orkester, harmonika. Kodaj in ploče. 21.30: Čas, poročila, vreme, spored. 21.45: Operetna glasba (prenos iz »Zvezde«). 22.30: Nekaj odlomkov iz zvočnih filmov (ploče). Konec ob 23. uri.

Iz življenja Slovencev v Ameriki

Smrtne nesreče. — „Čudežna“ podoba. — Prva slovenska zdravnica. — Novi grobovi

V Clevelandu je postala žrtev avtomobilske nesreče Ana Brodnik, stara 18 let. Povozil jo je avtomobil, da je obležala na mestu mrtva. Rojena je bila v Clevelandu, kjer zapušta mater in štiri sestre. V Pittsburgu se je ubil Janez Slobodnik, doma iz Oberha pri Dragatušu. Padel je 20m globoko, ko je barval hišo. Zapušta žena, tri otroke mater in tri omožene sestre. Star je bil 26 let, v Ameriki je bil 15 let. V Lemontu, 30 milj od Chicago, je utonil 30. junija Stanko Kartingar, edini sin Blaža Kartingarja. Star je bil 25 let in rojen v Chicagu. Njegov oče je iz Ljubljane, mati je bila iz Britofa pri Kranju in je umrla pred 11 leti. V New Yorku je umrl Janez Putrih, stavec v tiskarni »Glasa Naroda«.

V hiši rudarja Janeza Sterleta v Uniontownu se je pojavila na dimniku motna podoba, o kateri gre glas, da je Kristusova podoba. Kakor je med vernimi Slovencev že navada, so brž skonstruirali čudež, da ga hodijo gledat naivni ljudje. Baje jih je prišlo že več tisoč, seveda pa mora vsak plačati 25 centov. Katoliška fara v bližnjem Fairchazu je baje zaslužila v desetih dneh 1100 dolarjev. Župnik Tomaž Harniak je pa odredil, naj dimnik prenese v cerkevno dvorano, kjer ga bodo proti vstopnini še nadalje kazali ljudem. Župnik pravi, da je dal dimnik umesti zato, ker so hoteli Strleto dom baje napasti in mu ukrasti čudežno podobo. To vst posnemamo iz ameriških listov in jim seveda prepuščamo tudi odgovornost za njo.

Iz Škofje Loke

Škofja Loka je oživela. Vse drugače, nego smo bili vajeni pretekla leta, je otvorila letos Škofja Loka svojo letovišgarsko sezono in to po zaslugi Turjsko-prometnega društva, ki se je združilo z bivšim Olepševalnim društvom. Število gostov, ki so prispeli v Škofjo Loko, je že prav lepo, dokaj je še najavljenih, tako da se nam obeta v bodočih tednih živahen promet. Lastnike sob in postelj bo treba resno opozoriti, naj se drže predpisov glede sprejemanja in nastanjanja gostov. Te dni so prispeli tudi ferijalke, ki so se nastanile v dečki šoli. Ferijalni savez se je že pred dogovoril s krajevnim šolskim odborom in postavil v smislu dogovora v suterenu šole velik štedilnik, da se bo dijaška kolonija lahko hranila kar doma.

— Kobilu preurejajo. Kobila — zloglasnega imena — saj je tam padla prva žrtev Ljubljana — dobiva novo lice. Strme pečine razbijajo in skalnate stene bodo popravili v toliko, da se z višin ne bodo mogle usipati skale na pot. Zaradi teh del pride tudi spominska ploča, postavljena ponesrečenemu Bogu Burdychu na drugo mesto. Dela napredujejo počasi, saj morajo sekati v živo skalo.

— Prijetno bivanje ob Poljančici na samem so si uredili trije ljubljanski mladeniči, ki so prispeli k nam že drugi. Fantje so si uredili pod šotori dom, omislili so si celo nekakšne toteme, pa radio jim zaigra tu pa tam. Seve je zanimanje za nje veliko.

— Novo bencinsko črpalko instalirajo na Mestnem trgu. V ta namen so izkopali veliko jama za bencinski rezervoar, ki dobi na vrhu betonsko ploščo. »Slovitega« vozčka bomo torej odreženi in dobimo, po mnenju posameznikov nekaj boljšega, kar naj bi estetskega lica trga ne kvarilo. Bomo videli!

— Sokolov poslovnih večer mlekarjem. Gojencem banovinske mlekarske šole, ki so zaključili v nedeljo svoje šolsko leto, je priredil Sokol intimen posvetovalni večer v mali dvorani Doma. Spregovorjenih je bilo več vzpodbudnih nagovorov. V imenu uprave se je poslovil od mlekarjev, ki so bili vneti sodelavci društva in telovadci, živinozdravniki g. France Goljar, za gojence pa je odgovarjal br. Kupčinov.

— Nesrečen padec. Soprog novega oskrbnika Sokolskega doma g. Vraničarjeva se je mudila oni dan v garderobi, ko ji je iznenada spodrsnilo. Reva je padla tako nesrečno, da si je zlomila roko tik pod ramnim sklepom.

Iz Kamnika

— Športni dan. — Tradicionalni športni dan našega agilnega kluba, ki se je vršil v nedeljo 14. t. m., nam je zopet pokazal, da so naši športniki na pravi poti in da vedno bolj napredujejo. Športni dan v Kamniku je nekakšna revija športnih sil, kjer naj vsak pokaze kaj zmore in v tem smislu so se tudi vršile prireditve posrednih sekcij z raznimi prijateljskimi klubi, kjer so kamničani, skoro brez izjeme, odnesli vsa prva mesta. Prireditve vseh sekcij so bile dobro obiskane in so moralno prav dobro uspele, materialno malo manj, ker je bilo precej stroškov, nizka vstopnina in mnogo zastojanje. Prireditve so posetili odlični predstavniki kamniške javnosti, mnogi med njimi niso izpustili niti ene prireditve, tako smo n. pr. videli g. Župana od jutra do večera kot prvega na mestu, kar nam tolači, s kako velikim zanimanjem spremlja napredek našega kluba, le žal, da ostali občinski odborniki ne vidijo naših uspehov. Na svoj račun so prišli tudi številni letoviščarji, ki so se pri nas, katerim sicer dolgočasni Kamnik ne vidi drugega razvedrila, kot dober zrak in vodo. Posebno popoldne na plavalnih tekah je večina krepke navijala za domačine in vzpodbujala simpatičnega »Arka« k hitrejšemu tempu. — Upamo, da

Slovinci v Ameriki so se letos postavili s prvo slovensko zdravnico, hčerko evelandskega Slovence, Angelo Dejakovo. Doktorsko diplomu je dobila 6. junija na Creighton univerzi Omaha, Nebraska. Studirala je 20 let. Med graduanti je bila edina ženska, ki jo je doletela ta čast. Na vojaški akademiji v West Pointu pa študira Slovenec Ferdinand Češar, ki je z odliko izdelal prvi letnik kot najtežji in bo torej postal častnik ameriške armade. V Milwaukee je pa napravil odvetniški izpit sin bivšega poslanca Ivan Ermenc.

V Clevelandu je umrl Franc Švigelj, star 58 let, doma iz Sodražice. V Ameriko se je izselil leta 1900. V Clevelandu je umrl tudi Franc Klemenčič, star 63 let, doma iz Kamenvrha na Dolenjskem. V Ameriki je bil 45 let. V Chicagu je umrl Janez Marovič. Pobralla ga je pljučnica. V Milwaukee je pa napravil odvetniški star 52 let, doma iz Sečeve vasi v Savinjski dolini, ki je bil v Ameriki 25 let, Janez Zorc star 21 let, rojen v Ameriki in Anica Matič, stara 21 let, rojena v Ameriki. V Calommetu je umrl vdovec Janez Maurin, ki ga je zadela srčna kap. V Marisville je umrla Janezu Plaven žena, ki je imela raka, stara je bila 53 let. V istem kraju je podlegel srčni kapi Janez Puhek. V New Yorku je umrl Jakob Vidunšek, star 59 let, doma iz Doba pri Domžalah. V Ellyju je umrl Tomaž Perkovič.

nam bo športni klub tudi v času kamniškega tedna nudil tako pester dan s svojimi prireditvami.

— Surov napad. — Vrtar pri tukajšnji smodnišnici Stefan Gruden se je v nedeljo zvečer po končanem delu vračal z nekim sodelavcem proti svojemu domu v Stranjah. Na mostu jima je prišel nasproti delavec Janko Humar, pristopil h Grudnu in mu z besedami: »A, tukaj si, Grudenček,« prisolil par krepkih udarcev po glavi in obrazu. Surov napad je izvršil radi neke žaljive pesmice, ki jo je spenil napadenec in v katero je upletel tudi napadalec. — Čudno, da je tokrat končalo noža.

— Nova avtobusna proga. — Pred dnevi je avtopodjetje Kregar & Fajdiga pričelo z rednimi dnevnimi vožnjami na progi od kolodvora do Kapišč. Avtobus odhaja po vlaku, ki prihaja v Kamnik okrog 10. in se vrača na vlak, ki odhaja iz Kamnika ob 17.11. S tem bo mnogim letoviščarjem, kakor tudi domačinom, ki se boje »dolge« poti v Kamniško Bistrico, dana možnost, da si na lahek in cenen način ogledajo gorske velike ob njihovem vnožju.

— Velikodušen dar. — Menda ga ni v Kamniku človeka, ki bi s toliko velikodušnostjo in ljubeznijo podpiral vsa društva, kot jih tovarnar usnja g. Tone Knaflič. Pred kratkim se je zgledal pri njem deputacija Sokola in ga prosila, da bi odstopil po znanih cenah usnjeno preveliko za telovadno mizo. Gosp. Knaflič jim je potrebno usnje podaril in izjavil, da je pripravljen plačati tudi račun sedlarja za delo. — Temu vzgledu naj bi sledili tudi drugi, ki spravljajo svoj denar v nogavice.

Modna revija na Mariborskem tednu

Če pomislimo, kako izredna privlačnost je bila modna revija na letošnjem ljubljanskem pomladnem velesejmu, lahko trdimo, da bo modna revija na letošnjem IV. mariborskem tednu prava senzacija Maribora. Zlasti ženski svet bo imel letos dovolj prilike, da si napese oči na krasnih toaletah. Modna revija ima predvsem odlično poudariti, da imamo, kar se obleke tiče sami doma vsega dovolj in da lahko glede izdelave in krojev brez skrbí tekmuje s tujino. Na tem mestu naj bi poudarimo dejstvo, da se mariborske tvrdke v polnem obsegu zavedajo pomena že visoko razvitega Mariborskega tedna. Zato propagirajo svoj sloves v obliki razstav in revij gospodarstva Maribora v korist in mariborskemu tednu v čast. Tako dobi vsa prireditelj bolj reprezentativni značaj. Tudi lahko mirno trdimo, da bo letošnji IV. mariborski teden presegel vse dosedanje, saj je na sporedu mnogo novitet in odličnih posebnosti, tako da mariborski teden ni iz leta v leto vedno isti.

Med velike posebnosti spada tudi modna revija, ki bo prva te vrste v Mariboru in bo zato tudi tem privlačnejša. Ne gre da bi naševali vse vrste oblek, blaga in drugih modnih potrebščin, ki se bodo videli na tej reviji. Od platna do modernega tafta, prave in umetne svile, volne, organdija do različnih vrst pletiva je toliko različnih krojev, preprostitih in razkošnih, da se bo obiskovalcem, zlasti pa obiskovalkam mariborskega tedna kar skominalo po razstavljenih toaletah. Razstavljene pa seveda ne bodo samo toalete, temveč tudi vse druge modne potrebščine od čevljev do klobukov, krzna, dežnikov in vseh drugih malenkosti, ki jih rabi dobro oblačena dama. Da bo modna revija v vseh ozirih uspeła in dosegla svoj namen, bodo poskrbeli zainteresirane tvrdke, katerih okus in sloves sta nam za to zadostno jamstvo.

NI ČUDA.

Gospod, ki mi je poslal golob »vizično« na klobuk: Zdej se pa ne čudim več, da je vrag Moč iz svoje banke najprej goloba.

Ludvik Wolff:

51

BOGINJA DOBROTE

ROMAN

— Dad bi — rad bi — se s teboj izselil.
— Srce se ji je skrčilo. — Kam?
— Imam dobre vesti od prijateljev iz Paraguaya.

— Iz Paraguaya?
— Kaj misliš o tem, Inge?
— O Paraguayu ne vem ničesar. Zalostna misel se ji je plazila po glavi. — To bi bilo treba prej dobro premisliti, Conny.

— Kako si to misliš?
— Saj vendar ne morem odpotovati s teboj kar na slepo srečo v Paraguay. Tega vendar ne boš resno zahteval od mene.

— Misliš sem ...
— Odpotuješ naprej in si vse dobro ogledaš. Če bo vse v redu, pridem za teboj. To je bilo odlašanje, izhod, strahopetnost in sočutje. — Dam ti teh deset tisoč mark.

— Toliko ne potrebujem, — je dejal Eppingen tiho in zardel od sramu.
— Če pa odpotujem za teboj, prodam pohištvo.

— To je bila podla in nedostojna laž, čeprav mu je hotela prihraniti žalost.

— Vse moraš dobro premisliti, Conny, predno se odločiš. Odgovornost pade nate.

Vstal je. — Takoj obiščem znanca, ki to želelo pozna.

Pred odhodom je hotel Eppingen Ingelena poljubiti, pa ga je porinila od sebe. — Dovolj je že lažljivih poljubov.

Vrnila se je v sobo, prižgala luč, začela hoditi po sobi in zrla z grozo v zahteski večer. Kako nespametno je ravnila, da se ni hotela sestati s Harlandom! Tesno ji je postalo pri srcu in morala je z doma.

Odšla je v kavarno in telefonirala v atelje. Tam je bil samo čuvaj, ki pa ni vedel, kje je Harland. Razočarana se je vrnila Ingelena na ulico in začela razmišljati, kako bi mogla najti Harlanda. Hotela mu je telefonirati na dom, pa si je premislila. Potem ji je šinila v glavo misel, da bi odšla v gledališče in vprašala tam po njem.

Ko je prišla v gledališče, se je bila predstava že začela. Vsa zbežena se je izprehajala pred gledališčem in sama ni vedela, na koga bi se obrnila. Slednjič je pa opazila Harlandov avto in sklenila je počakati.

Harland je bil prišel v gledališče nekaj minut pred Ingelena. Ker je sklepal Zimmerhackl račune z blaginjakom, je odšel Harland neovirano v parter in prisostvoval nekaj časa predstavi.

Na odru je stala Margot Crammova in igrala s Haraldom Ruppom napotnega. Sladko se je smehljala, metala zapeljive poglede na vse strani in izgovarjala nerazumljive besede. Vsaka njena beseda je povzročala Harlandu fizične bolečine. Kakšna smešna opičja komedija se igra tu! Kje za boga so taki moški in ženske na svetu? Nobenega pravega človeškega glasu ni slišal iz ust teh nališpanih, živih lutk, živčih v rožnatem, neobstoječem svetu.

Harland je zdramil iz zamišljenosti glasen smeh občinstva. Videl je spache obraz in začutil je nepremagljiv odpor od njih. Zakaj se ti ljudje smejejo? Čemu se smejejo? Mar se strinjajo s temi sleparji na odru? Ali hočete pozabiti, da prosijo zunaj otroci kruha, da se starci obešajo, da bi ušli od lakote, da umirajo dojenčki na usahljenih prsih svojih mater? Harland je zbežal iz parterja v ravnateljstvo sobo.

— Dober dan, gospod Harland, — je zaklical pretirano srečno Amadeus Zimmerhackl, ki se je bil od pomladarja bolj zredil. Harland je sedel in globoko zamislil.

Zimmerhackl mu je začel praviti, kako gredo posli, o katastrofalnih bojih z igralci in gledališkimi osebjem, ki je v njih zmagal on, zaključil je pa svoje pripovedovanje s šalami in veselimi dogodivščinami iz gledališkega življenja.

Harland je prekinil veselo Dunajčkanovo pripovedovanje s presenetljivo izjavo: »Zensko srce« mora čim prej izginiti iz našega repertoarja.

— Kako? Kaj pravite, gospod Harland?

Tisti hip je Harland zasovražil prijaznega Dunajčkana, ki se mu ni zdelala nobena stvar resna.

— Zakaj pa, gospod Harland? »Zensko srce« gre še vedno sijajno. Poleg tega pa dobimo nov gledališki komad šele za božič.

— »Zensko srce« mora z repertoarja, vam pravim.

— Pojasnite mi vendar, zakaj, gospod Harland.

Harlandu se ni zdelo vredno odgovoriti mu. Pogled mu je obstal na plačilnem listu na mizi, kjer je zagledal ime: Doktor August Vielhaben. — Pokličite, prosim, doktorja Vielhabna.

— Če me ubijete, gospod, ne vem, koga mislite.

Harland mu je pomotil pod nos plačilni list: Tu stoji črno na belem: Doktor August Vielhaben, dramaturg. Ta mož vendar mora biti nekje, tristo vragov!

Amadeus je ves presenečen prebral to pod tem imenom. Noben igralec ni nikoli slišal tega imena. Rendant, edini človek, ki je moral poznati dramaturga po iznajetanju plače, je bil že odšel iz gledališča.

Največji demant sveta

Jonkers je last Američana Harry Winston in že pred brušenjem je vreden 350.000 dolarjev

Največji demant sveta je zdaj Jonkers, ki smo o njem že poročali. Našel ga je hlapec siromašnega južnoafriškega farmarja na polju in zaslužil s tem svojemu gospodarju 350.000 dolarjev. Zdaj je ta veliki dragulj v New Yorku. Laže je pa priti v avdienco k poglavarju države kakor k temu kralju demantov. Neki ameriški novinar pripoveduje, kako se mu je to posrečilo. Ko je strogi tajnik večše proučil njegovo poročilo in legitimacijo, se je odprla železna mreža in novinar je vstopil. Srečni lastnik dragulja Harry Winston je sedel za pisalno mizo, pr vlečeno s črnim suknom, ko je vstopil novinar v njegovo pisarno. Ko ga je zagledal, je dvignil slušalko in naročil po telefonu: »Prinesite mi oni veliki nebrušeni demant, pa tudi malega 35karatnega, in zabičite obema stražarjema, naj dobro stražita vrata.»

Potem je vstopil mladenič visoke postave, v eni roki je držal usnjeno vrečko, v drugi pa zavitek. Winston je vzel od njega najprej vrečko, jo obrnil in največji demant sveta se je zatrknil po mizi. To je torej Jonkers, je dejal skoraj spoštljivo. Tako je ležal pred menoj najdražji kamen sveta, pravdo čudo že pred brušenjem. Ob ta kamen se je že mnogo ljudi spotaknilo in ga je zno brenilo v stran. Potem se je pojavil na mizi tudi 35karatni kamen, prozoren, dokaj velik, če brušen demant, ki bi pokrtil širino dveh prstov. Leskeče se krasno, njegov lesk prehaja od temnordečega v svetlikačoče se modrikast. Lahko si mislimo, kako se bo lesketal šele Jonkers, ko bo obrušen. Jonkers bo obrušen po tehle ploščicah, je pojasnjeval Winston in pokazal s

pistom na črte za brušenje. In ko bo obrušen, boste videli kamen, ki bo imel vse barve, ogenj, lesk in sijaj manjšega kamna. A mali kamen je že vreden 150.000 dolarjev.

Držal sem največji demant sveta v roki in ogledoval njegovo gladko površino. Glede na svojo velikost je, dokaj težak, saj tehtal okrog pol funta. Na enem kraju sem opazil rjavkasto barvo in pripomnil sem, da je to hiba. »To ni nič posebnega«, je odgovoril Winston. »Tu je v demantu malo usledine, ki se bo pa pri brušenju z lahkoto odstranila.« Potem je vrgel demant v kozarec vode in takoj je postal prozoren. »Lahko pogledate skozi kamen«, je dejal. »In videli ne boste v njem nobene črne točke.« Potem ga je vzel zopet iz vode in spravil v mošnjček. »Prvotno sem ga hotel razbiti na več 35 do 40karatnih kamnov, toda vsi, ki so ga videli, tudi draguljarji in brusarji, so mi to odločno odsvetovali, češ da bi storil zločin.«

Dragulj bo torej obrušen in od sedanjih 726 karatov ohrani samo 540 karatov, pa bo še za 15 karatov večji od dosedanjega največjega brušenega demanta sveta Cullinana. Pomislil sem na veliko izgubo karatov in zdelo se mi je, da je škoda obrusiti kamen. »Kaj se bo pa zgodilo s tistimi 186 karati, ki pri brušenju odpadejo?« sem vprašal Winston. »Ti so seveda izgubljeni,« je odgovoril, »toda tako mora biti. Demant pa dobi s tem večjo vrednost. Morda bi se dal od njega odlučiti najprej 35karatni in šele potem bi ga brusili, toda riziko je tu preveliko. Pri tem bi dragulj lahko umičili. Jonkers ostane torej cel. Zdaj gre samo zato, ali bo krasil vladarjevo krono ali vrat lepe žene.

Iz Verduna v Reims

Zarjaveli nemški tanki in še ena njiva belih križev — Ogled znamenite katedrale

Ljubljana, 19. julija.

Vrnili smo se v Verdun pod močnim vtisom nepozabnih prizorov z verdunskih bojišč. Ogromna so ta bojišča, saj se razprostirajo 30 km daleč pred Verdunom, in strahna so, saj se je na njih zlomila jeklena moč nemških vojske. V mestu pa ne čutiš, da ima pred seboj grob pri grobu, eno samo veliki pokopališče, kamor seže oko. Vse je kakor je bilo, pozabljene so grozote vojne rube, le tu pa tam se še vidi sledovi nemških granat, a tudi ti bodo kmalu zaceljeni. Čas celi vse rane, samo ene ne bo nikoli zacelil, rane, ki jo je zasekalo krvavo klanje človeku kot razumnemu bitju, kot kroni stvarstva. Verdun je zdaj celo živahnější, nego je bil pred vojno, saj prihajajo iz vseh krajev sveta ljudje, da si ogledajo zgodovinske vojne poljane. Eni so romarji, druge prižene radovednost, tretji so živi že tako prenapeti, da jih morajo hraniti z najsilnejšimi vtisi.

Verdunski meščan je vesel, da prihajajo v mesto tujci, saj prinašajo denar, a denar je sveta vladar tudi tam, kjer je zemlja tako bogato pognojena s človeškimi kostmi, kakor je pred Verdunom. Spomine jim prodajajo na krvave boje, po bojiščih jih vodijo in znamenitosti jim razkazujejo. Da, znamenitosti, ki bi se morale imenovati sramota. Denarja in ljubezni žejna dekleta pa pajo: Adieu, mein kleiner Gardeoffizier, adieu, adieu... Mesto čudovitih kontrastov in paradoksov je Verdun. Ja, hudo je bilo, je pripomnil nekdo izmed nas, ko smo končali ogled verdunskih bojišč. Da, res hudo je, da se je človek na zemlji tako razplodil na račun živali. Lepše bi bilo življenje, če bi bila šla razploditev v nasprotni smeri.

Ze precej pozno popoldne smo se odpeljali iz Verduna proti Reimsu. Bil je šele tre-

tji dan našega potovanja, a za seboj smo imeli na naravnih lepota in mogočnih vtisih že tako bogato pot, da bi se bili lahko kar vrnili. Saj je preveč vsega tega, človek ne more sproti vsega pregledati, tu se ti pretrepa zveza, tam nastane vrzel v spominih, da se bojiš za celotno sliko, ki se hitro širi in sili iz okvira. Pusto, hladno vreme se je vlekle še nekaj časa za nami tudi onstran Verduna. Sledovi krvavih bojev so nas kmalu zopet pozdravili, saj smo se bližali Reimsu. Od Verduna do Reimsa vidiš ob cesti nekaj hribočkov, potem pa se razprostire pred teboj nepregledna ravnina, polja in travniki, kakor da segajo čez obzorje tja v nedoglednost. Pusta, enolična je pokrajina, da se ti oko kmalu utruji in trudno so misli na grozote onstran Verduna, ki iztegujejo svoje nevidne roke daleč na vse strani. Ravna in gladka je cesta, ob nji teko po obeh straneh drevesa kakor razpostavljeni vojniki, da se voziš po osvetožujoči senci tudi v najhujši poletni vročini. Naše okence zadaj je še vedno čisto, noben prah se ga ni prijel, odkar smo zapustili prašne ceste v domovini. Kakor praviljnice se ti zde francoske ceste v primeru z našimi, v slabem pomenu praviljnice so pa kraji ob cesti. Vedno ista zanemarjenost, nesnaga, puščoba, da te kar mraz strese ob misli, da bi moral prebiti tu.

Z nosom v zemljo zarit in ves zarjavel počiva na polju nemški tank. Omagal je pred devetnajstimi leti na svoji pred seboj vse uničujoči poti, nehal je sejati smrt, zdaj ga razjeda zob časa in rja mu pomaga, da kmalu niti za staro železje ne bo več. Kdove, čemu so ga pustili tu sredi polja, morda iz malomarnosti, morda namenoma, da bi opozarjal tujce, da se vozijo po bojnih poljanah. In še ena njiva belih križev nas pozdravi ob cesti, kakor iz davnine v zelenje

priklicana bela nevesta s poljubom smrti na čelu in s smrtnim dihom čez pajčolan. Zopet zarjavel nemški tank na polju, a tam na oni strani strelski jarek z ostanke bojeve žice. To so prvi pozdravi bližajočega se Reimsa. Čudni so ti pozdravi, a po Franciji in Belgiji jih je mnogo.

Kraji ob cesti so kakor izumrli. Tam za Belfortom je zaplesal nad nami silen vihar in nebo se je zagnilo v sive oblake, tu ni viharja, tu sije sonce. A to francosko sonce ni radostno, saj ne sije na razigrano in razposajeno dečo, da še tebi zaigra srce, ko jo vidiš v njenem neugnanem rajanju. Tu ni nikjer ob cesti otrok, hiše stoje prazne. Kdove, kam so izginili ljudje, le čredo do gologa ostrizenih ovac smo sročali tu pa tam, da je bil mučni vtis praznotne še mučnejši. Šele tik pred Reimsom se začne zanemarjenost in nesnaga nekoliko izgublja. Po takih znakih bi človek sklepal, da je Francija siromašna dežela, pa ni. Res da tudi francoskemu kmetu ne lete pečenji golobje v ustu, toda v mnogih državah je obubožanost neprimerno večja in vendar bi zaman iskali take prizore in slike kakor jih vidiš v Franciji.

Šele ob 9 zvečer smo bili v Reimsu. Kaj čuda, saj smo prevozili od Basla v enem dnevu 445 km. Pa nismo bili prav nič utrujeni, le verdunska bojišča so nas dušila, da se drugače živahno kramljanje med nami kar ni hotelo razplesti. Reims leži sredi vinogradov in ravnini Chamagne in je bil tudi močna trdnjava, obrambna stena Pariza. Zdaj ni več in menda tudi nikoli več ne bo. Stare trdnjave so izgubile svoj pomen, odkar se je morilno orožje preselilo v zrak in v zemljo. Bili smo potrebni počitka in našli smo ga v Hotel de Nord. Postregli so nam še dokaj dobro z večerjo, le šampanjca si nismo mogli privoščiti, čeprav smo bili v Champagni. Predraga so vina po svetu in preveč jih prenesel Kranjec, da bi mogel biti vesel brez prevelike luknje v žepu. Hoteli v Franciji niso baš najelegantnejši, vsaj naš v Reimsu je trdil tako.

Zjutraj smo si ogledali znamenitosti mesta, kolikor nam je pač dopuščal čas. Reims je bil med vojno večinoma porušen, saj je šla bojna črta skozi mesto. Z nemškimi reparacijami so ga kolikor toliko obnovili. Največja znamenitost Reimsa je seve gotoka katedrala Notre-Dame. Graditi so jo začeli leta 1212, a dograja je bila v glavnem šele v 14. stoletju. Njena fasada s tremi portali, okensko rožo, arkadami in nešteti mikci ter reliefi je bila krasen primer dovršene zgodnje gotike. Bila je, a zdaj žal ni več in težko bo še kdaj, ker so jo nemške granate in požar močno poškodovale, da je ne bo mogoče v celoti restavrirati. Ogromna je reimska katedrala, da te njena velikostnost kar pritisne k tlom; dolga je 139, široka od 49,5, visoka pa 38 m. A ko vstopiš, ti zarija nasproti velika praznota.

Zadnja služba božja v tej veličastni katedrali je bila leta 1914. Cerkev je bila prazna, stolpa sta bila deloma pokrita z lesom, ki se je med bombardiranjem vnel in cerkev je začela goreti. Nevarnost je bila tem večja, ker je bilo v nji mnogo slame, na kateri je ležalo 200 nemških vojniš ujetnikov. Gorelo je dva dni in ko so požar pogasili, so ostale le stene. V strop vdolan svinec se je strdil v kopice. Zgornji del severnega stolpa se je popolnoma porušil in na tla je zgrmelo osem zvonov. Uničeno je bilo tudi dragoceno barvno steklo iz 13. stoletja, in zdrobilo se je mnogo kamnitih kipov na fasadi. Kar je pustila vojna furija, je pa polagoma uničeval dež. vlaga in mraz. Za obnovitev je dal John Rockefeller 6.000.000 frankov. Danska 1.200.000, Norveška 200.000, Anglija pa 400.000 frankov. V popravila je vložila francoska vlada že nad 15.000.000. Vsako leto votira vlada 1.000.000 frankov za nova dela. Najtežje je seveda obnoviti okna z barvanim steklom.

Seveda ni katedrala edina znamenitost Reimsa, toda čas je nam bil prepičelo odmerjen, da bi si bili ogledali še druge. Cilj našega potovanja je bil Bruselj a napočilo je bilo že jutro četrtega dne, mi smo bili pa šele v Franciji.

J. Z.

V restavraciji.

— Čujte, ta juha ni užitna, saj plavajo v nji muhe.

— Ni mogoče, gospod, to bodo najbrž vitamini B.

Zvočni kino Dvor

Telefon 2730

Danes ob 4., 7. in 9. uri vesela opereta

VESELA SRCA

Vstopnina v parter 3.50 Din

Iznajdljiv mesar

Neki mesar v Budimpešti je zašel v denarne stiske. Da bi poživl promet v svojem podjetju, se je odločil za zelo pameten ukrep. Po svojem okraju je razširil več tisoč letakov, ki na njih najprej omenja, da je čas denar, da pa v sedanjih težkih razmerah ljudje nimajo niti časa niti denarja odveč. Mno go je ljudi, ki potrebujejo praviških nasvetov, toda na odvetnike se ne morejo obrniti, ker nimajo denarja. In vsem tem hoče priskočiti na pomoč iznajdljivi madžarski mesar. Kdor potrebuje praviški nasvet, naj kupi pri njem kilo mesa, pa dobi za nameček še nasvet. Iznajdljivi mesar je namreč sprejel v službo nekoga siromašnega odvetnika, ki sedi v mesnici ves čas, dokler se prodaja meso in vsakemu odjemalcu, ki kupi vsaj eno kilo mesa, postreže s praviškim nasvetom, če mu je potreben.

Mesar si je kmalu gmotno opomogel, pa tudi siromašnemu odvetniku je pomagano. Mož dobiva pečenke in drugih dobrot, kolikor hoče, nekaj pa še v gotovini. Mesarjeve odjemalce, ki hodijo k njemu po nasvete, zastopa tudi pred sodiščem. Vprašanje pa je, kaj poreče na zavezništvo med mesarjem in odvetnikom odvetniška zbornica. Za zdaj so pa zadovoljni vsi, mesar, odvetnik in odjemalci.

Ločitev zaradi čevljev

Do čudne ločitve je prišlo te dni na Madžarskem. Zena Lorenca Feketa je kupila nedavno rumene čevlje in šla v njih v cerkev. Mož bi ne bil ugovarjal, toda njegova mati se je hudo razjezila, češ da je snaha prisvojena. V takih čevljih se vendar ne hodi v cerkev. Prigovarjala je sinu, naj prepove ženi nositi rumene čevlje. Zena se je vrnila iz cerkve in z možem sta se začela prepirati. Takoj je spoznala, odkod piha veter. Da pokaže svojo premoč, je mož najprej postavil pod kap ženo, potem je pa vrgel za njo še čevlje.

Zena se pa ni vrnila v hišo, kaj šele, da bi prosila moža za odpustanje. Nasprotno, vložila je takoj tožbo za ločitev in zahtevala alimente. V dveh instancah je propadla, tretja ji je pa dala pravi. Senat pravi v razsodbi, da se zlasti na kmetih praznična obleka ali okrasni ne smejo veljati za znak nečimurnosti, temveč za izraz verskega čuta. Feketa bi bil kaj lahko žalil verski čut svoje žene in jo osmešil pred ljudmi. Tako bo moral mož plačevati alimente.

Tudi raslog.

— Čuj mož, naša Mimi mora letos na morje, ne pa v planine.

Mož začuden: — Zakaj pa naenkrat na morje?

— Ker ji je učiteljica petja danes rekla, da ji višja lega ne leži.

Tragikomedija.

— To je nezasišano, Marička, eksplozija je nam razbila vsa okna, vi se pa temu smejete.

— Da, gospa, pravkar sem jih hotel čistiti.

Šele bo.

— Čuj, Karpeles, slišal sem, da je pri tebi v petek gorelo.

— Tiše, ne tako glasno! Gorelo bo šele ta petek.

MALI OGLASI

V vseh malih oglaših velja beseda 50 para. davek Dtn 2.- Najmanjši znesek za mali oglaš Dtn 8.-, davek Dtn 2.- Mali oglaš se plačujejo takoj pri naročilu, lahko tudi v znakah — Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglaš ne priznamo

RAZNO

Najmanjši znesek 8 Dtn
Beseda 50 par. davek 3.- Dtn

ENTEL — AZUR — PLISE
Izvrši ekspres

MATER & MIKEŠ, Ljubljana
(poleg hotela Štrkelj)

542.

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sad-korjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v

LEKARNI DR. G. PROCOLI,

LJUBLJANA, Tyrševa cesta 6
(nasproti Nebotičniku) 552.

PRODAM

Najmanjši znesek 8 Dtn
Beseda 50 par. davek 3.- Dtn

ZADOVOLJIMO VSAKOGAR
v ceni in kvaliteti. Lister auk-njič Dtn 145.-, sportni Dtn 98.-, la pumparce Dtn 98.-, svileni srajce Dtn 45. itd. — Presker, Sv. Petra cesta 14. 4 L

SOBE

STANOVANJE

v 1. nadstropju se odda s 1. av-gustom, stranki 2. oseb. Ljub-ljana, Lepodvorska 23/2264

MORSKE RIBE

danes v veliki izbiri: kakor tudi prvovrstna vina po najnižjih cenah.

OPERNA KLET

Uspeh

za
uspehom
zanje, kdor se ob va-ti priliki poslužuje

TUDI VI LAH-KO KUPTTE
znamenito metlo
za parkete in
zadovoljni boste
več let — pri
Šime Hinko,
Ljubljana,
Reislerjeva cesta 2

Ose naše inserente

vsledno opozarjamo, da sprejemamo odslej oglase
za naš list
vsak dan le do 9. ure zjutraj
za dotični dan,

priporočamo pa, da nam jih oddajo po možnosti že dan preje da bi jih mogli pravočasno in lepo sestaviti.

Uprava „Slovenskega Naroda“

KLIŠARNA

Telef. 2496

Izvršuje enobarvne in večbarvne črt-ne klišaje, enobarvne in večbarvne avtoprijme, kombinirane klišaje za navaden in finiji papir, klišaje po perorinah, slikah in risbah, rokopolnih in fotografirah za razglednice, reklamne slike, vinjete

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 23.

